په لسګونو کونړیانو د داعش ډلې او طالبانو پر ضد لاریون کړی

د کونړ په ملوګې ولسوالۍ کې لسګونه کسانو د داعش ډلې او وسله والو طالبانو خلاف لاریون وکړ. لاریون کوونکو له دولته غوښتنه وکړه، چې باید په چټکه توګه کې دوی ته کړکیچ او ناامني پای ته ورسوي. دوی له حکومته هم وغوښتل چې که داعش او وسله وال جګړه نه بندوي، نو باید دوی ته د خپلو لپاره یوځلي عملیات پیل کړي، خو له چې دې کوره شوې کورنۍ بیرته خپلو کورونو ته ستنې شي. د لاریون مشر پاچا وایي: «له چې ډېرې په زرګونه کورنۍ له خپلو سیمو راوتلې او په سختو حالاتو کې ژوند کوي.» په چټکه توګه کې د وسله والو طالبانو او د داعش ترمنځ جګړو، د نورو سیمو او سیمه‌ییزو اندېښنې کړې چې که د جګړو او د وسله والو مخالفینو مخنیوی ونه نیول شي، نو د دوی ولسوالیو او کورونو ته به هم دغه جګړه راورسیږي. په کونړ کې د ۲۰۱ سیلاب قول اردو د دوهمې لوا قومندان وویل، چې د داعش خلاف عملیات پیل کړي او تر څو به دغه عملیات دوام وکړي، خو سیمه له وسله والو مخالفینو پاکه کړي. نه ویاندې وویل: «د ملکي تلفاتو د مخنیوي لپاره زموږ عملیات ډېر چټک نه دي، که ولس یو طرف ته شي خو داعش سره موږ جنګ پیل کړو او دغه شومه پدیده له منځه یوسو.» د کونړ دولتي مسوولین وايي: په کوره شویو یو شمېر کورنیو سره د سرې میاشتې، طبیعي پېښو سره د مبارزې ریاست، د کلیو پراختیا او بیارغونې او کډوالو ریاست له خوا یوه اندازه مرستې شوې

Ketabton.com

...لمي خلیلزاد سره د سولې په اړه خبرو ته دوام ورکوي

...مېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د سولې د روانو هڅو په اړه بحث وشو
...اسي شخصیتونو په دې اړه لیدلورې، نظریات او اندېښنې شریکې کړې

...ت
...ي د
له
...یکا

سره وکتل په دې کتنه کې چې د هېواد یو شمېر سیاسي او جهادي شخصیتونو هم حضور درلود، د افغانستان د سولې د روانو هڅو په

سولې پروسې په اړه خپل لیدلوري، نظریات او اندېښنې شریکې کړې او پر راتلونکو اقداماتو یې مفصل بحثونه وکړل. په پام کې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

علامه سيدجمال الدين افغان دختيځې نړۍ ځلانده ستوري او د افغانستان ستر ملي او تاريخي شخصيت دی

شاولي قرار

دستر عالم، نابغه، فيلسوف او پړسوال شخصيت علامه سيدجمال الدين افغان فرهنګي، علمي او ادبي چوپړونه او خدمتونه د يادولو وړ دي چې اوس ټول افغانان پرې زيات وياړي او ددغه افغان ستر شخصيت خدمتونه په زيات درنښت سره يادوي عربي پوه، محمدپاشاالمخرومي دخاطرات جمال الدين افغان په نامه په خپل اثر کې دغه راز په بغداد کې عالم عبدالمحسن قصاب او همدارنګه په ډيلي کې تاريخ پوه سيدمبارزالدين رفعت قاضي محمدعبدالغفار، مصري عالم مصطفى عبدالرزاق ،روسي عالم پلبخانوف، تاجکی عالم حق نظروف او هم د افغانستان لويوليکوالانو عبدالحی حبيبي، محمودعثمان صدقي، مولانا محمدامين ګياني، سيدقاسم رښتيا ،ګل پاچاه الفت، خادم دکتور طبيبي، روهي، مولانا حبيب الرحمن مهدي قريشي،

دکتور سعدافغاني او هم ايراني ليکوال اوعلمي شخصيت ايرج افشار ايراني ليکلي چې سيدجمال الدين افغان دکونړ ولايت اسعدآباد ته صفدرګړ څخه دی دغه راز په خپله سيدجمال الدين افغان هم په خپله ليکلي چې «من سکنه کابل من اهالی الافغان السيد جمال الدين من سادات کنر» مياشم سيدجمال الدين افغان په هېواد او بهرکې يو شمېر فرهنګي، عرفاني، ادبي او علمي آثاراوليکني کړې، چې په بېلا بېلو هېوادونو کې چاپ او خپرې شوي دي دسيدجمال الدين افغان له دغو ليکنو څخه دالعروه الوثقى په نامه دسيدجمال الدين افغان دهغو علمي او ادبي آثارو څخه ګڼل کېږي، چې دزياتو لوستونکو او مينه والو پام يې خانته راړولی دی او لوستلو ته يې هڅوي دالعروه الوثقى لاانفصام لها په نامه دده ليکنې په ۱۹۱۰ م کال کې دسرمحرر الشيخ محمدعبده په هڅه په پاريس او قاهره کې په لوموړي جريده کې چابيدلي چې دسيدجمال الدين افغان له خوا داروپا، آسيا او افريقا دويښولو لپاره خپرېږي ددې جريدې ۱۸ ګڼې په پاريس کې خپرې شوې اويا دفرانسې له خوا لوموړي جريده بنده شوه، خو دېيادې جريدې ټولې مقالې په ۱۹۳۳ م کال کې په بيروت کې ديوې مجموعې په توګه چاپ شوې دي. بيا دغه مجموعه دمولانا عبيدالله صافي اوسمندر غورياني له خوا په پښتو او دري ژبو په کابل کې هم چاپ شوې ده دغه راز د تتمه البيان في التاريخ الافغان دسيدجمال الدين افغان بل علمي او ادبي اثر په عربي ژبه په ۱۳۱۸ هجري قمري (۱۹۰۱م) کال کې په قاهره کې چاپ شو، بيا همدغه اثر په ۱۳۱۸ شمسي کال په پښتو او دري ژبو دمولانا محمدامين خوګياني له خوا ژباړل شو او وروسته چاپ ته ورکړل شو، چې وروسته بيا څو څوځلې نور هم چاپ شوی دی دغه ډول دسيدجمال الدين افغان علمي او ادبي ليکنې په انګريزي اوعربي ژبو دضياالخافقين په نامه جريده کې هم په ۱۹۳۸ م کال په لندن کې خپرې شوې چې ټوله محتوا دانګريزانو دسياست په اړه وه او هم هغه مهال دېيادې جريدې په ۱، ۲، ۳ ګڼو کې دايران سياست عدل شوی دی.

دغه راز دده علمي او ادبي ليکنې په اردو ژبه په کلکتې او حيدرآباد کې هم په ۱۸۶۵ م او په ۱۸۸۳ م کال کې په اردوفارسي ژبو خپرې شوې دي همدا ډول په ترکي ژبه په ۱۸۷۰ م کال او په ۱۸۹۲ م کال په استانبول کې هم مقالې خپرې شوې او په دې توګه يې په پړسوال اوسيمه ييزه کچه سيدجمال الدين افغان ادبي، سياسي، احتماعي اوفرهنګي شخصيت څلولي دی، دافغانستان دغه ستر علمي، فرهنګي ادبي شخصيت ګران هېواد،په خاصه توګه دلوی ننګرهار او کونړولايت، بلکې دټول افغانستان دخلکو لپاره ستر وياړ ګڼل کېږي او ټول به افغانان ددغه ستر او نابغه شخصيت علمي، فرهنګي او ادبي خدمتونه په ډېر وياړ سره يادوي

دافغانستان د مشهور ديني، روحاني، علمي او ملي شخصيت په توګه علامه سيد جمال الدين د سيد صفدر خان زوی او په څټه پښتون افغان دی. چې له ننه څخه ۱۱۶ کاله پخوا يې په جلا وطنې کې له دې نړۍ څخه سترګې پټې کړې دي علامه سيد جمال الدين افغان د ۱۲۵۴ هجري کال د ليندۍ (قوس) په مياشت کې د افغانستان د کونړونو ولايت په اسعد آباد کې په يوه روحاني کورنۍ کې وزېږيد د سيد جمال الدين پلار امير دوست محمد خان د دربار د مخورو او ملګو کسانو له جملې څخه و د سيدجمال الدين نسب د حضرت سيد علي ترمذي څخه، چې په پير بابا مشهور دی او بيا د حضرت علي کرم الله وجهه د زوی حضرت حسين (رض) ته رسېږي

په کوچنوالي کې کله، چې په سيد جمال الدين کې د نبوغ علامې رابکاره شوې، پلار يې هغه د دوی کلی ته نږدې د حصرتانو ديني مدرسې ته، چې د کامې د «شيرګر» په سيمه کې واقع وه، ولېږه څه موده هلته د ديني علومو په زده کړه بوخت شو او ورپسې د خپل پلار په ملتيا پلازمېنې کابل ته راوړل شو دلته سيدجمال الدين د وخت له مشهورو افغاني عالمانو څخه د اسلامي علومو په څنګ کې د طب منطق، فلسفې او نظامي مسائلو زده کړه هم وکړه سيدجمال الدين د علومو په برخه کې تر دې حده ورسېده چې ډېرو اروندو استاذانو سد نه له تدريس ورکولو څخه عاجزو سيدجمال الدين په ځلمتوب کې هندوستان ته ولاړ او ديني او عصري علوم يې نور هم تعقيب اوزده کړل ورپسې حجاز ته ولاړ او يو کال په عربي نړۍ کې وګرځېد په کال ۱۲۷۳ هجري کې مکې معظمې ته ولاړ او په حج دبيت الله شريف مشرف شو او بيا بېرته خپل پلرني ټاټوبي افغانستان ته راغی له دې سفرونو څخه لوموړي ته يو فکر پيدا شو، چې څنګه وکولای شي، چې خپل هېواد او نور اسلامي هېوادونه د انګرېزي استعمار پر ضد راپيدار کړي او د ژغورلو لارې چارې يې کومې دي. هماغه وو، چې خپلې عملي هڅې يې په دې لاره کې پيل کړې دا وخت د امير دوست محمد خان زوی امير محمد اعظم خان د افغانستان پاچا او سيدجمال الدين د سلاکار دنده پر غاړه وکړه ورپسې کله، چې امير شير علي خان د دوهم ځل لپاره پاچا شو، سيد جمال الدين يې له اعظم خان سره د وتړاو په تور د انګريزانو په اشارې او لمسونې له هېواده وتلو ته اړ کړ کله چې سيدجمال الدين، هېواد پرېښوده د خپل افغانستان د پرمختګ

او سوکالۍ په اړه يې ټول وړانديزونه او پلانونه امير شير علي خان ته وروسپارل او له امير سره يې خداى په اماني وکړه سيدجمال الدين لوموړی هند ته ولاړ، هلته يې «رد على الدهريين يا نېچوراليزم» په نامه خپرنيز اثر وليکه چې طبيعت ته د رجوع د مسئلې په اړه و، چې په هغه وخت کې خلک له خدای پرستۍ څخه کفر ته تلل سيدجمال الدين زيار ووست، چې د هند د مسلمانانو او هندوانو تر منځ نفاق ته دپای ټکی ورکړي او د هندي متجدد سيد احمد خان سره يې يو ځای د خرافاتو پر ضد تبليغ کاوه د برېتانوي هند حکومت سيدجمال الدين کلکتې ته راوغوښت او په ۱۲۶۲ هجري کال کې يې برېتانيې ته تبعيد کړ لوموړي هم غوښتل، چې خپله مبارزه د استعمار په زړه لندن کې پر مخ بوزي په لندن کې انګرېزي دولتي مقاماتو غوښتل سيدجمال الدين ته د سوډان د بادشاهی د مقام په ورسپارلو دی قانع او غلی کړي، خو لوموړي انګرېزانو ته د دې وړانديز په ځواب کې وويل «ستاسو دغه وړانديز مانه دلالت ستاسو د پاګل توب په سياسي چارو کی کوي آيا سوډان ستاسو مال دی؟ چې بادشاهي يې ماته راکوی؟ سوډان د سوډانيانو حق دی که تاسو سوله غوښتونکي باست نو تاسو ته لازمه ده، چې د آيرلنډ ستونزې ته ورودانګی، چې له هره پلوه تاسو ته نږدې دی» انګريزي دولت پرېکړه وکړه دا وار سيدجمال الدين هېواد ته وشړي فرانسويان، چې هغه هم د انګرېزانو سخت رقيبان وو، د سيدجمال الدين شخصيت ته متوجه شول او هغه ته يې په فرانسه کې د هستوګنې او سياسي فعاليت اجازه ورکړه لوموړي هلته خپلې مقالې د روس او انګرېز د استعماري سياستونو په اړه ليکل شرولې د وخت د مصر او ترکيې پر حکومتونو يې کلکې نيوکې کولې په دغه وخت کې د سيدجمال الدين يو بل همکار، چې محمد عبده نومېده، هم پاريس ته راغی دوی دواړو په ۱۲۶۳ هجري کال کې د «عروه الوثقی» د ورځپاڼې لومړۍ ګڼه په عربي او فرانسوي ژبو نشر ته وسپارله، چې په ډېرو هېوادونو کې د سياستوالو د پام وړ وګرځېده دا نشريه په فرانسه کې لاس په لاس د خلکو په منځ کې د لوستلو لپاره ګرځېدله لوموړي ورځپاڼه د انګلو ګېو له نشر وروسته په کال ۱۸۸۳ زېږديز کې مصادره شوه او وروسته دا جريده د سيدجمال الدين د شاګردانو په همت د يوه کتاب په بڼه چاپ شوله د سيدجمال الدين اروپستانکو کارونو څخه يو هم د ده علمي مناظره د يوه فرانسوي فيلسوف «ارنست رنان» سره د سوربون په پوهنتون کې د دين او فلسفې په باره کې وه سيد به ويل «دېوانه، چې په هر توم وي يو بل ته ورته دي د فلسفې او دين تر منځ هيڅ ډول بخلابه نشته، څکه دين انسان ته ورزده کوي، چې عقيده ولري، ليکن فلسفه انسان له دين څخه راګرځوي» سيد په ۱۸۸۶ زېږديز کال کې بېرته لندن ته ولاړ او هلته يې د ايران پاچا قاجار له رسمي استازو سره مرکې وکړې او وروسته له هغې يې ايران ته د ورتګ بلنه وکړه سيد په ۱۸۸۸ زېږديز کال کې تهران ته ورسېد د سيد په لوموړنيو مرکو کې، چې د ايران له پاچا سره يې لرلې، د ايران عالمان د هغه پر تفکر راټول کړل په دې مرکو کې سيد په سپينو خبرو د ايران دولتي مقامات په خان خانی تورن کړل او له ټولو ايراني روڼ اندو او منورينو څخه يې وغوښتل، چې په يوه عمومي نهضت کې د انګرېز د استعماري پروګرامونو پر ضد ملي پاڅون وکړي همدا راز کوم وخت، چې سيد قاجار په حرم سرای کې ډېرې يې نکاح ښځې وليدلې، حرم يې مردود وباله دغه ايراني پاچا له سيد څخه د بيلتون لار خپله کړه او په يوه پلمه يې سيد آذربايجان ته ولېږه کله، چې د روس دولتي مقامات باکو ته د سيد په راتګ خبر شول د هغه هر کلی يې وکړ او له دې، چې د افغان پاچا محمد اعظم خان وزير پاتې شوی و، هغه ته سياسي پناه ورکړه سيدجمال الدين د روس له قيصر سره د پړسوال سياست په باب اوږدې خبرې تر سره کړې او په ورځپاڼو کې يې د انګرېز د استعماري سياست، په ايران کې اداري فساد او د روس د استعماري کړنلارې، په افغانستان، ايران او هند کې تودو اوبو ته د رسېدو په باره کې يې مقالې او يادداښتونه وليکل او حبلاء يې کړل سيد د سنټ پترزبورګ په ښار کې د «معنی او مينځيزم پر لاسی پر ماترياليزم بانديږ، په باره کې معنقي بحثونه تر سره کړل روسي ژبه يې بواړي په يوه اوونۍ کې په هغه کچه زده کړه، چې په بحثونو کې يې نور ژباړونکي ته حاجت نه درلود...؟ سيد جمال الدين د روس قيصر قانع کړ، چې هغه ۵۰ ميليونه روس مېشته مسلمانانو ته قرآن کريم او نور ديني کتابونه چاپ کړي سيد په پيټربورګ کې د مېشتو قرغيزي، ايراني او قفقازي خوانانو پر روڼې پيل وکړ، ليکن د روس دولت ډېر ژر سيد له روسيې وشاړه سيد د آلمان مونش ته ولاړ او په ۱۲۶۸ ل کال کې اطريش ته مهاجر شو او په ۱۲۷۰ ل کال کې بېرته لندن ته ولاړ په لندن کې يې د يوه مشهور هندي ليکوال ملکم خان سره په ګډه د «ضيا الخافقين» په نامه په عربي ژبه د يوې ورځپاڼې په خپرولو پيل وکړ، خو د دې نشريې مطالبو د انګرېز ګټې په ايران کې په خطر کې اچولې انګرېزانو دا ورځپاڼه د ۱۸۹۲ ز کال د مارچ په مياشت کې بنده کړه ورپسې په ۱۸۹۲ ز کال کې د عثماني ترکيې پاچا سلطان عبدالحميد، سيد ترکيې ته وروباله استانبول ته په رسېدو يو جګپوړي افسر، چې دده له هرکلي کوونکو څخه و، ته سيدجمال الدين ته وويل، ستاسو اثاثيه يا سامان او لوازم مو چېرته دي؟ سيدجمال الدين ورته وويل د کالو او کتابونو له صندوق څخه پرته نور څه نه لرم افسر خواهش وکړ د هغو ځای ماته راوښاياست! سيد خپل لاس خپل ټټر ته ونيو او وې ويل، دا زما د کتابونو صندوق دی او بيا يې اشاره خپلو اغوستو جامو ته وکړه او وې ويل، ۳ مخ

د ختيځ ستوري علامه سيد جمال الدين افغان

سرمقاله

افغانان د خپل ځان پر زيان پر سوله «معامله» نه مني!

په افغانستان کې سوله اوس پر ملي بحث بدله شوې ده، ځکه سوله، سره اسلامي او هېوادني غوښتنه ده، له همدې امله افغان ملت په يو لمر سوله غواړي او په دې کې هيڅ داسې معامله نه مني، چې ملي ګټې او ورونښي لاسته راوړنې تر پښو لاندې کړي او بيا دا چې په سختۍ د را منځته شوي نظام د چپه کېدا سبب شي، له نېکه مرغه له افغان حکومت سره ملت په دې کې يوه خوله دی او په ملي يووالي د باعزته او اصلي سولې غوښتنه کوي، افغان حکومت په ګوډ د نه د ملت د سياسيونو، مدني ټولني او د استازيو نظرونه تر لاسه کړي او د سولې لپاره ملي اجماع رامنځته شوې ده، له امريکا متحدو ايالتونو سره هم د سولې پر سر افغان حکومت ورونښي هوکړې ته رسېدلي دي، ولسمشر محمد اشرف غني خپله دا مسئله څارې او د سپينه ماڼۍ په دې خوښه راغلې، چې په افغانستان کې بې ۱ : کلنه جګړه ختمه او د دې لپاره سياسي حل لاره لوره شي، افغان حکومت او ولس ته د سولې ارزښت ډېر لوړ دی، هر افغان تر هر څه مخ کې لومړی د سولې ارامان لري، له همدې امله د سولې لپاره هڅې مهم او پرخلپک ټاکونکي پړاو ته رسېدلي دي، له دې وړاندې افغان ملت او په ځانګړې توګه حکومت د سولې لپاره د خبرو له خرنګوالي او په دې اړه د امريکا د استازي او طالب ولي تر منځ له پرېکړو بې خبره ساتل شوي وو، ځکه په دې کې تر کاسې لاندې نيم کاسه وه، خو ملت له دې ستري دوکې په وخت خبر شو او تصميم يې ونيو، چې نور د بل دکتو ښکار نه شي او بوخل بيا يې خداي مه کړه دا معامله پر شانګ ته اړ نه باسي، ځکه ملت نور په هيڅ توګه پر شانګ نه مني او د پر شا تګ پلونه يې ټول پر ځان پسې نړولي دي اوس افغان حکومت د ملت په استازولۍ له امريکا سره د باعزته سولې لپاره ورونښي پرېکړې ته رسېدلي دی د سولې لپاره د امريکا متحدو ايالتونو ځانګړي استازي ته هم ملت او هم حکومت خپل پيغام او اندېښنې وړاندې کړې او د امريکا حکومت هم د افغانانو ملي غوښتنې ته د درناوي سرټيټ کړی دی خليلزاد له خو ورځو را هيسې په دې اړه له بېلابېلو لوريو سره ګورې، پرون هم هغه ولسمشر غني ارګ ته يو ځل بيا ور غوښتی و او د يو شمېر جهادي او سياسي مشرانو په حضور کې يې د سولې ملي غوښتنې ورته بيان کړې او له طالبانو سره يې د سولې لپاره د نېرو خبرو په اړه چې پټې ساتل کېدې، خپلې اندېښنې ښکاره کړې دوی پرېکړه وکړه، چې په دې اړه به بيا هم سره وينې په ورته وخت کې د ناټو د غړيو هېوادونو استازي د دغه ټرون د سرمنشي په شمول په سپينه ماڼۍ کې په دې اړه دېره شوې دي، د ناټو سرمنشي ينس سټولټنبرګ له ولسمشر دونالډ ټرمپ سره کتلي او دواړه لوري د افغانانو د ملي غوښتنو په پام کې نيولو سره د سولې لپاره پر سياسي حلا لارې خوښ دي د ناټو غونډه د ينس سټولټنبرګ په مشرۍ په سپينه ماڼۍ کې پرون جوړه او نن به هم دوام وکړي، په دې غونډه کې د نورو مسئلو تر څنګ د افغان سولې د بهير پر پرمختګ هم بحث وشو ناټو او امريکا د افغانانو د ملي غوښتنې پر بنسټ د باعزته سولې هرکلی او ننګه وکړه افغان حکومت او ملت دواړه د امريکا او ناټو د ښه نيت د زړه له تله منندوی دي او هيله لري، چې دا لوري د سولې له مخې ورښتې ځنډونه هم په ستر قوت سره لرې کړي او پر هغو هېوادونو او لوريو په ټول وس فشارونه راوړي، چې دا ځنډونه را ولاړوي او د سولې ښکاره يا پټ مخالفت کوي

زلمی خليلزاد لارې ته سم کړای شو

عبدالقيوم عاجز

په ربښتيني ډول سره د افغان سولې قيمت هر افغان ته تر ټولو اوجواهرو لوړ دی، خو دا چې د هڅو په نوم لوبې روانې دي او تراوسه يې هيڅ امتياز او له ګټې، څخه افغانستان له دې برخمن شوی، نو دا بيا بېرته انځېښنوونکې ده. د سيمې هېوادونو ته د افغان سولې لپاره د امريکا د لوبغاړی دی که ده هرڅه وويل دا سم نه دي، که ده يوځه وکړل نو هغه به ومنل شي چې تر يوه حده ښه دي د افغانستان د ملي امنيت سلاکار حمدالله محب وويل چې خليلزاد لوبه لوبوي ربښتيني نه دی چې په

ځانګړي استازي خليل زاد د سفرونو او مصروفيتونو په هکله که وويل شي، نو بايد اوس د پړسوالې جګړې په کچه ترون او هوکړې شوې وای، خو ونې تراوسه د خليل زاد او طالبانو د خبرو اغيزې او خرکه ته ګټېرې؟ نه دي نه دا چونه شوه چې خليل زاد د دې بېرې، مخه پل لورته ګړه کړې وه، خو داچې څنګه سمې ته رانغله دې خبرې ته راځم. خليل زاد لومړی آسيا خصوصا منځنۍ اسيا ته راتېل شوی وړاندې يې د امريکا ته ولسمشر دونالډ ټرمپ څخه ليونې، تر بهرنيو چارو وزارت او پنټاګون په پوري سخت غبرګونونه ونيدل شول چې دا هم په خيل ذات کې د پوښتنې وړ موضوع ده. امريکا غوښتي محسب اوس هم منزوي کړي، خو کله يې چې د افغان ولس اړاندې او ملاتړ ته وکتل، نو سر يې خلاص شو او د موقت دولت ته چليوړي لاس په سر شو، څکه نن خليل زاد د ټاټو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ژغورنې غورځنګ په څه ډول او ولې رامنځته شو؟

سيف الله خان مندوخيل

د ۲۰۱۸ کال د جنورۍ په ۳ يمه نېټه په فېسبوک پاڼو کې يو په بل پسې معلومات خپرېدل چې د نقيب الله مسيد (مسعود) په نامه يو ځوان له خپلو دوو نورو ملګرو سره د کراچۍ له چېپل ګارډن سهراب ګوټ څخه پوليسو له خان سره وړی دی، حال دا چې په کراچۍ ښار کې دا خبرې عامې وې خلکو فکر کاوه، چې پوليس تل په دې ډول عام خلک په ساده جامو کې پورته کوي

زه په دې پوه وم چې پوليس په څه ډول خلک وړي او په قانوني ډول د عدالت له پلې کېدو پرته يې له خانه سره

شمېرې او معلومات يې غوښتي وو، له دوه ساعته کوښښونو وروسته هاشم خان مندوخېل په پښتون ولس خصوصاً په ځوانانو چيغه وکړه چې د چهيپا سرد خانې مخې ته راشئ او ترهغو به له خو تر خو چې خپل مړی تر لاسه نه کړو، ما هاشم خان مندوخېل ته زنګ وواهه، د احوال پوښتنه مې وکړه، بيا مې مخلص مندوخېل ته زنګ وواهه او له ټول جريان څخه مې خبر کړ او ورته ومې

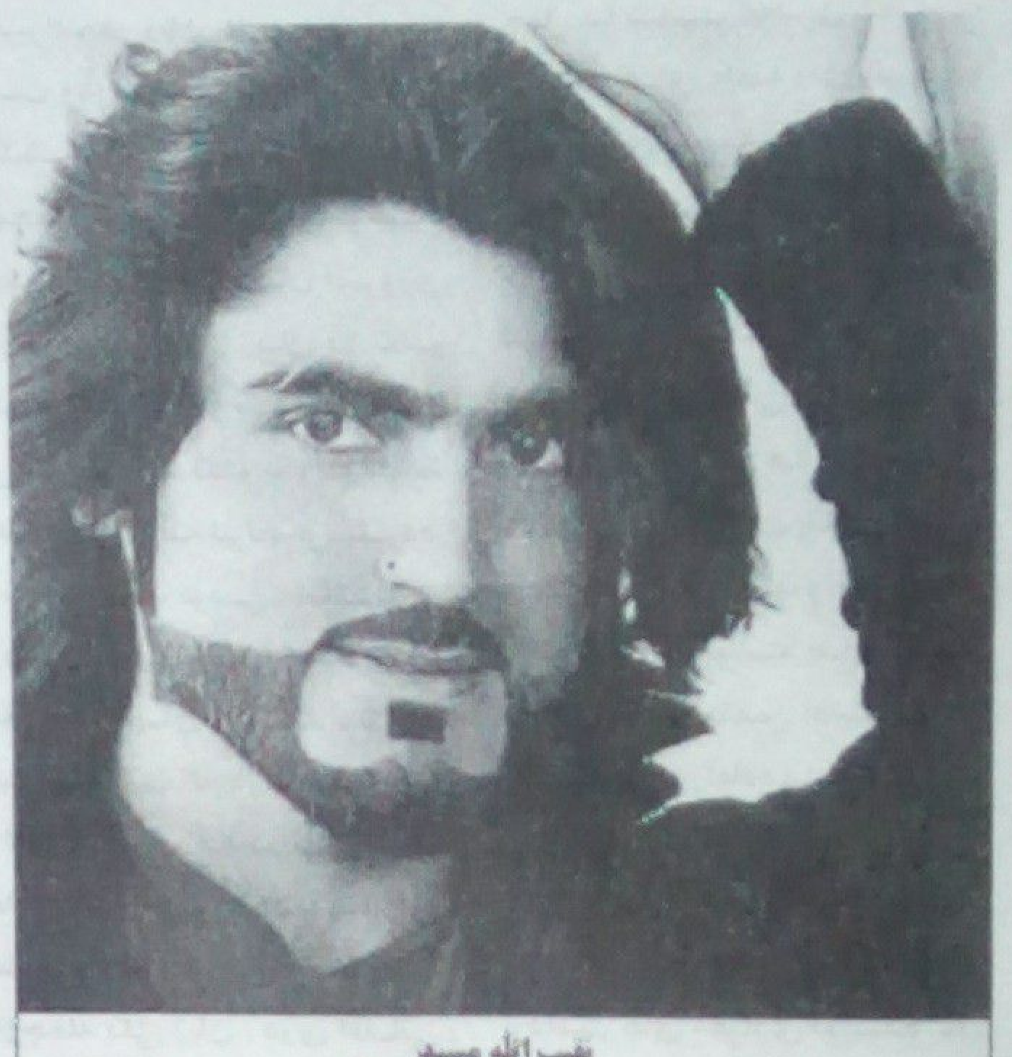

نقيب الله مسيد

کړي، ما له هاشم خان مندوخېل سره مشوره وکړه چې بو احتجاج به وکړو، ده راته وويل چې سمه ده، خلک راوغواړه. ما د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ سنډ نايب صدر سکندر خان يوسفزي او دصوبايي ډپټي سېکرټر نورالله خان ترين ته زنګ وواهه، دوی راته وويل چې د ځوانانو د ښارولو فکر مه کوئ، چې موږ د احتجاج خبرې

سيف الله خان مندوخيل

ورته وکړې، پوليسو په دې شرط د نقيب شهيد مړی راکړ، چې په خاموشۍ به يې باسئ او سيده به يې خپل کلي ته وړئ، بس خط يې راوړ د نقيب الله شهيد مړی مونږ لاسه کړ، غسل مو ورکړ، تابوت امبولېنس هر څه تيار شول، په فېس بوک پاڼو کې مو په ژوندۍ بڼه ويډيوګانې شروع کړې او خبرې اترې مو پکې وکړې، له قاضي او محکمې لرې وژنه مو په کلکو ټکو وغندله د هاشم خان مندوخېل ويډيو ډېره عامه شوه بيا زموږ يو ملګری چې علي ارقم نومېده او د خېبر پښتونخوا په ورځپاڼه کې يې کار کاوه، موږ ته وويل چې موږ د کراچۍ پرېس کلب ته درځو، د نقيب شهيد له مړي سره د پاکستان حکومت ته خپل ريکارډ کوو، هغه دا مشوره رد کړه او ويې ويل چې دا وخت د شپې ۸۰۰ بجې دي او پرېس کلب پر پنځه بجې بند شوی دی. ده راته کړه چې تاسو مړی سهراب ګوټ ته يوسئ، هلته به سپرهائي وي بنده کړئ، چې د کراچۍ ښار ټولو لو مهمه لاره ده او هلته ټول پښتانه اوسېږي، نو موږ هم پرې عمل وکړ،

وېل چې ته هم راشه له خانه سره مې خپل يو ورور کي ترور شفيق افغان هم راوان کړ

هاشم خان مندوخېل، ګهيخ افغان، رحمت شيراني، ولس يار کاکړ، محمود شاه مندوخېل او د نقيب الله شهيد د

ساتي، بيا ترې ډېرې پيسې غواړي، که چاپې وس نه درلود، نو پر هغه د ترهګر نور لګول کېږي او په Fake Encounter کې يې وژني

نقيب الله مسيد

په حقيقت کې پرېشانه په تخه کړی وم، همداسې وخت تېرېده، چې د جنورۍ په ۱۶ مه نېټه انګازه خپره شوه، چې نقيب الله يې وژلی دی، د شپې ۲۰۰ بجې مې خپلې فېس بوک پاڼه وکتله چې ګهيخ افغان «په ژوب مندوخېل کې زموږ هم فکره ملګری» په يو پوسټ کې د نقيب مسيد د مړي د يو انځور او ورسره يوه لنډه قيصه خپره کړې وه، چې په همدې پوسټ کې يې زه او هاشم خان مندوخېل هم ته ور غوښتي وو، البته مې نوره سبا شوه، سهار چې راپاڅېدم، عالم زېب مسعود ويډيو جوړه کړې وه، او ليکلي يې و، چې د نقيب شهيد مړی په کراچۍ چهيپا سرد خانه Cool centre صدر کې ايښودل شوی دی او د نقيب الله شهيد کورنۍ ته خپل مړی نه ورکول کېږي خلک وايي چې پوليسو سخت هدايات کړي دي، چې دا يو ترهګر دی، دا به په ايدهي قبرستان د لاوارثو په هديره کې ښخوي، د جنورۍ ۱۷ مه نېټه وه.

د ورځې پر يوه بجه د هاشم خان مندوخېل پوستونه خپل شول چې د نقيب الله شهيد د کورنۍ د موبايل

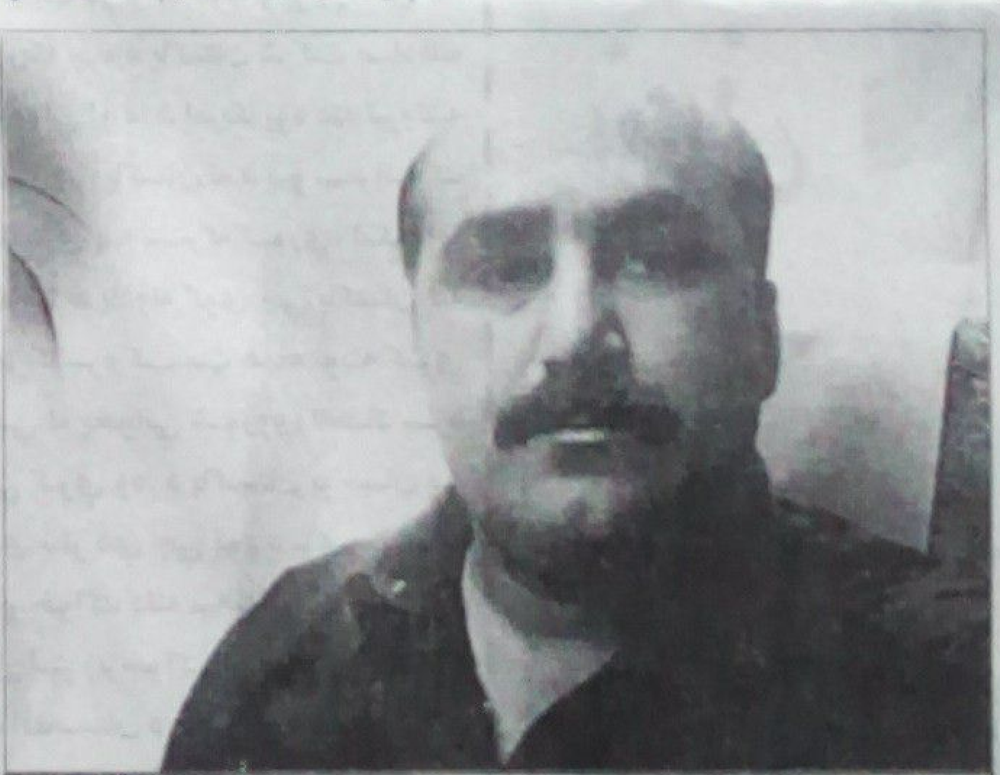

سيف الله خان مندوخيل

کورنۍ دوه ته هم وو، په دې وخت کې بيا موږ له چهيپا والا سره خبرې وکړې، هغوی د شاه لطيف ټاون د پوليس تهانې خط وښوده چې د نقيب الله شهيد مړی راته وسپارئ، بيا سيف الرحمن مسعود او امجد مسعود د نقيب کورنۍ د لاس ليک او خط لپاره هلته ولېږل شول، له يو څه وخت تېرېدو وروسته مو ورسره حال وښوه، هغوی وويل چې پوليس والا نه راسره رضا

خو چې هلته ورغلو ماحول بدل و، ځکه چې دا د راوانور ولسوالي وه، ده له ۴۴۴ څخه ډېر خلک وژلي وو او ډېر خلک يې اغوا کړي هم وو، بس چې د جنازې لمونځ وشو، هغو خلکو له خپلې وېرې وويل چې بس تاسو خپلو کورونو ته لاړ شئ، موږ د نقيب الله شهيد مړی وزيرستان ته وړو او هلته د پوليسو ګاډي هم ګرځېدل، چا دا هم وويل چې د پوليسو ټيليفون راغی، د

نقيب خپلو نه يې ووېل چې د خلکو له منځ څخه خان وباسئ، ګني نور تاوان به هم درکوو، چې موږ ناميده شو، بيا مو له خپلو ملګرو سره دا فيصله وکړه چې اعلان به کوو چې سبا دې په ټول ملک کې لاريونونه وشي او په خصوصي توګه پر کراچۍ پرېس کلب باندې، بيا تاسو وليدل چې د جنورۍ په ۱۸ مه نېټه د پاکستان په لويو لويو ښارونو کې لاريونونه وشول او د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ په کې ډېر مهم رول ولوباوه، ځکه چې هغه وخت پښتون تحفظ مومنټ نه و، د دې ګوند غړو ته آفرين وايم ورسره د عوامي نېشنل ګوند د NYO هم د فدا کاکړ تر حده په مرسته راسره وه

د يو شاعر شعر راته په يادشو چې

د ډار په ښار کې به باغي باغي لهجه عامه کړم
زه به قيصې وکړمه داسې چې قيصه عامه کړم

خبره تر بين المللي رسنيو ورسېده د خلکو په زړونو کې هغه ډار او وېره ختمه شوه، چې کلونه کلونه يې درلوده

په سبا ماسپښين د جمعې له لمانځه وروسته د جنورۍ پر ۱۹ مه نېټه په سهراب ګوټ کې ډېر پراخ لاريون وشو، چې ډېرګڼ شمېر پښتنو په کې ګډون وکړ او پاکستاني ميډيا هم راغلې وه

ماښام د تعزيتي کېمپ لګولو اعلان وشو او هم په دغې شپه پاکستانۍ ميډيا زموږ ملاتړ وکړو، خصوصاً جيو نيوز. شاه زېب خانزاده خانګړی راپور جوړ کړ، په دا سنا تعزيتي کېمپ د کراچۍ پښتون جرګې په نامه جوړ شو، راوانور له خپلې دندې وګواښل شو. دغه کېمپ په سهراب ګوټ کې د لويې لارې تر څنګ په ډېره سوله ييزه طريقه ۱۲ ورځې فعاليت درلود د نقيب شهيد پلار محمد خان کاکا به له قبايلي مشرانو سره ناست و او د هرې سياسي پارټۍ مشران به را تلل او له موږ سره به يې غمرازي وکړه، له قاضي او محکمې پرته د سپينو خلکو وژلې په سختو ټکو وغندل شوې، په رښتيا هم دا يو ښل موږ و، چې کله د لر او بر پښتون اوغان نواب محمد اياز خان جوګيزی صيب د پښتون قامي جرګې کنوېنر، د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ مرکزي رهنما راغلی او د مشر محمود خان اڅکزي پيغام يې راوړی او دلته يې پښتنو ته ډېرې په زړه پورې خبرې وکړې، عمران خان سراج الحق او د عوامي نېشنل ګوند ميا افتخار حسين، سېنټر شاهي سيد د فاټا مشران او ډېر محترم پښتانه هم راغلي وو، د دې کېمپ خرڅ مسعود قبيلې ورکړ، لس ميليونه کالداري چنده يې سره را جمع کړه، په دې تحريک کې له موږ سره يو

اردو ويونکي تر ځوان جبران ناصر ملګری و، جبران ناصر وکيل دی او د بشري حقوقو دغوښتلو لپاره کار کوي، دغه تعزيتي کېمپ ته منظور پښتين هم د يو عام ځوان په توګه راغلی و، د خبرو وخت مو ورکړ، ښې خبرې يې وکړې، زما په رومي خل لېدل ورسره وشول، ډېر يې متاثر کړم، د نقيب الله شهيد فاتحې ته دپښتونخوا ملي عوامي پارټۍ چېرمين ملي مشر محمود خان اڅکزي راغی او د هر رنګه ملاتړ ډاډ يې ورکړ، او موږ ته يې داسې وويل چې خپل شخصي کارونه پرېږدئ او ټول په دغه کار پسې ودرېږئ، کور يې ودان

له هغه وروسته د پاکستان په ستره محکمه سپريم کورټ کې د نقيب شهيد کېس داخل شو، د پوليسو د آئي جي په سربراهۍ کې يو تفتيشي ټيم جوړ شو، قانوني کاروايي شروع شوه، د نقيب الله شهيد په خلاف ټول الزامونه دروغ شول. راؤانور د ۴۴۴ انسانانو قاتل ثابت، او علي شو، سپريم کورټ د نيولو حکم وکړ، خو راوانور د ډېرو زورورو په لاس کې و، له دې ځايه منظور پښتين بېرته وزيرستان ته لاړ، هلته يې د مسعود تحفظ مومنټ په نامه خلک او ځوانان سره راغونډ کړل، نو ته راغی دلته يې طاقت نور هم سېوا شو، وروسته پېښور ته لاړ، له دې ځايه يې زيات پښتانه ورسره ملګري شول، چې په همدې سره د پښتون لانګ مارچ پيل او د اسلام اباد پر خوا روان شو. هلته پښتون پرلت پيل شو

په دې وخت کې د پاکستان رسنيو له راپور ورکولو څخه لاس واخيست او موږ په همدې وخت کې سوشيل ميډيا مجبور شوو، چې تر اوسه پورې ځوانانو پر فېس بوک او ټوېټر خپله مبارزه دوامداره ساتلې ده.

وروسته د اسلام اباد پرلت ته ټول سياسي مشران ورغلل چې اسفنديار ولي خان او محمود خان اڅکزی هم په کې وو، ولس ته يې وساوې وکړې او هر ډول د ملاتړ نه؛ بلکې دا کار يې د خان وګڼلو. دلته د آزاد افغانستان ولس له موږ سره او د ولسمشر محمداشرف غني ټويټ چې خومره تعريف يې وکړم کم دی، د نړۍ په ګوټ ګوټ کې د پښتنو اوفغانانو لاريونونه چې موږ ته يې په صحيح معنا کار راکړ، او همداسې د اسلام آباد پرلت د فبرورۍ تر ۹ مې نېټې پورې دوام وکړ، بيا د پاکستان لومړي وزير شاهد خاقان عباسي پرلت کوونکي د منظور پښتين په مشرۍ کې وروغوښتل او ژمنه يې ورسره وکړه چې ستا سو ټولې مطالبې موږ درسره منو، تاسو پرلت ختم کړئ

منظور پښتين

منظور پښتين پرلت ختم نه کړ؛ بلکې

يوه مياشت يې وخت راوه، چې په دا يوه مياشت کې به موږ په ټوله پښتونخوا کې جلسې او مظاهرې وکړو، پښتون ولس به له خانه سره ملګری کړو، ځکه چې دوی خو دا کار يوازې د مسعودو او قبايلو لپاره روان کړی و، نو مسعود تحفظ موومنټ په پښتون تحفظ موومنټ بدل شو، موخې لوړې هم پراخې شوې، ځکه چې پښتانه وايي (د قام ناتار په قام راګرځي. او منظور پښتين لومړی چيغه په جنوبي پښتونخوا کې وکړه، د صلح شيرانۍ درازنده استقباليه جلسه، د مارچ په لومړۍ نېټه د ژوب ولسوالۍ پراخه جلسه، په سبايې په کلا سيف الله کې لويه جلسه او هم په دغه ورځ د پښين ولسوالۍ په خانوزي ښار کې جلسه. په ۱۱ مه نېټه د جنوبي پښتونخوا ستر مرکزي ښار کوټه کې لويه جلسه او د راروانې مياشتې يعنې د اپرېل پر ۸ مه نېټه د لوی افغانستان د ژمي په پلازمېنه پېښور کې يوه لويه جلسه کېږي، د پاکستان په تاريخ کې په لومړي ځل په ۵۳ ښارونو کې په يوه ورځ لاريونونه او احتجاجونه وشول، زموږ غوښتنه دا وه چې د پاکستان حکومت دې د پښتون تحفظ موومنټ نيول شوي کارکوونکي نه نګوي، لکه سردار عارف وزير، ډاکټر شفيع مسعود او صادق اڅکزی دي

د پښتون مترقي ليکوال ادبي ټولنې ډېره اسماعيل خان څانګې په پښتون لانګ مارچ کې ډېر ښه رول وو، د ملګري شوکت عزيز وزير ترانه «دا څنګه ازادي ده» باندې پښتون پرلت ته يو نوې انرژي وبخښله

انقلاب انقلاب انقلاب آزادي آزادي آزادي

موږ پښتون مترقي ليکوال ادبي ټولنې ته آفرين وايو

د نقيب شهيد ذاتي ژوند:

نقيب الله د منځني پښتونخوا «فاټا» جنوبي وزيرستان مکين اوسېدونکی و، په قام مسيد (مسعود) و، د پلار نوم يې محمد خان مسيد دی، يو بل ورور چې تر نقيب الله مشر، فريد الله نومېږي او په عربو کې په مزدورۍ بوخت وي، نقيب الله خپلې مورکې نسيم الله بللو، د نقيب الله واده شوی و، دوې لوڼې او يو زوی هم لري، نقيب الله ډېر امن خوښونکی، نرم او خوږ ژبی انسان و، په خپل ژوند کې يې د ښو جامو، انځورونو، ښو ځوانانو انځورګرۍ سره ډېره مينه درلوده، فېس بوک يې په ډېر تماشه انداز کارولو، چې ۲۵ زره فالورز لري، دلته په کراچۍ کې له ډېرو اوږدو کلونو راهيسې په مزدورۍ بوخت و، د هغه پلار محمد خان کاکا سره زما ډېر ملاقاتونه شوي دي، يو ورځ يې ډېرې قيصې راته وکړې د کاروبار په اړوند يې راته وويل چې نقيب الله خوږ سړی و، پلار يې ويل چې نقيب الله مې ډېر نه ننګولو، چې څه يې راوړو مابه ورته وويل صحيح ده. بيا يې يوه ورځ راته وويل

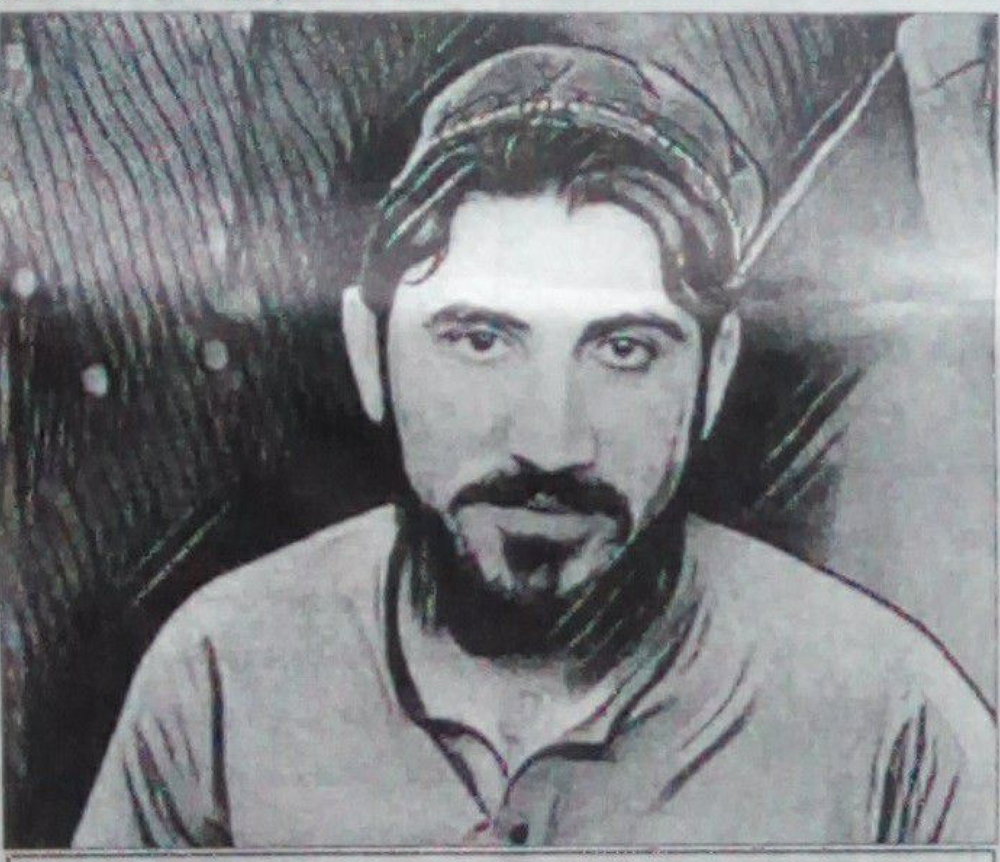

منظور پښتين

خوشې کړي، همدارنګه د ژوب، کلا سيف الله او کوټې د ګډونکي جلسې کټ شوي غير قانوني FIRs دې ختم کړل شي، اوس دا تحريک مخ په وړاندې روان دی، که د پاکستان چلوونکو د عقل له پوهې څخه کار وانه خيست، نو دا به د دوی په ډېر تاوان تمام شي او دوی به په زړواله کچه نور هم پاڅې راشي، دا خبره خو تر لمر سپينه ده چې د ظالم او مظلوم په جنګ کې بريالي تل همېشه د مظلوم وي، نو دا جهان ته معلومه ده چې موږ پښتانه مظلوم يو

زموږ د تحريک يوه بله مهمه برخه

چې لاکه زه به د کپړو دکان راوباسم په مزدورۍ کې بچت نشته بيا څه پيسې ما ورکړې او څه بيا فريد الله ورته رالېږلي وې، دوکان يې خلاص کړ، مياشت يې نه وه پوره شوې چې تورمخي راغلل، له خان سره يې يوړ او مړی يې د نورو په اوږو کورته راغی

محمد خان کاکا ډېر باغېرته قبايلي مشر او غيرتي پښتون دی، بلکل لکه د مشال خان او ملالې يوسفزۍ پلارونه الله دې دغولو لر او بر پښتنو په سينه کې سوله راوړي

نوټ: دغه ليکنه په نننۍ افغانستان اوونيزې کې هم چاپ شوې ده

علامه سيدجمال الدين افغان دختيځې نړۍ ځلانده ستوری...

دا زما د کالبو صندوق دی... ! ترکۍ دولت سيد ته د ښوونې او روزنې په وزارت کې د استاذ منصب ورکړ مصاحبين يې وايي «سيد مُجرد و، عفيف النفسه و، لمونځ ګذاره و، او تل به په اودسه ګرځېده، لږ خوب يې کاوه، په ورځ کې يې يوازې يو ځل خوراک کاوه، قوي او چټکه حافظه يې درلوده او په استدلال به يې خبرې کولې» خو د نورو دولتي حسودو او بخيلو اراکينو د منفي تبليغ له کبله يې يو ډول نظر بند ژوند کولو کوم وخت، چې د ايران پاچا ناصر الدين شاه د سيد د يوه زده کوونکي ميرزای کرماني په واسطه په قم کې ووژل شو، د سيد

موقعيت په ترکيه کې نور هم ورپسې کړکېچن شو او ژوند يې ديو بندي په شان تېرېده. هغه وو، چې د ۱۲۷۶ل (۱۸۹۷ز) کلونو ترمنځ د کب مياشتې په اتلسمه نېټه د ۵۰ کلونو په عمر د سرطان د مرض له کبله يې ځان حق ته وسپاره، ليکن يو شمېر خلکو عقيده لرله، چې سيد ته يې زهر ورکړل او شهيد يې کړ او د ترکيې داستانبول د مشايخو په هديره کې خاورو ته وسپارل شو اروا يې دې تل ښاده او ښاده وي او لوی الله دې پخپلو پېروانو کې وشمېري افغان شاهي دولت د ۱۳۲۷ل کال د تلې مياشتې پر اتلسمه د سيد مړی له ترکيې څخه خپل ګران وطن

افغانستان ته را راووړ او په درنښت سره يې د کابل په پوهنتون کې خاورو ته وسپاره. محمود خان طرزي په خپل کتاب کې ليکي «علامه سيد جمال الدين افغان د عرفان يو کان يا معدن و، هغه اووه مياشتې، چې ما له سيد سره تېرې کړې داووه کلونو سياحت ارزښت لري...» اوس همدغه زموږ ګران محمود خان و، چې شهزاده امان الله خان ته يې د سيد افکار تشريح کړل او غازي امان الله خان يې دې ته وهڅاوه چې تېري کوونکي انګريز ته برېنده توره په لاس ګر ته ورو وځي او مبارزه ورسره وکړي او د

خپل هېواد سياسي آزادي ورنه واخلي، نو ځکه دا ويلای شو چې د تاريخي افغانستان د استقلال متفکر علامه محمود خان طرزي او د استقلال ګټونکي اعليحضرت غازي امير امان الله خان دواړه د سيد شاګردان او په ۱۹۱۹ز کال کې د افغانستان آزادي دعلامه سيدجمال الدين افغان دفکري زونځې او په واقعيت کې د ملي مبارز سيد جمال د دوو شاګردانو تبليغاتي مبارزو په پايله کې په لاس راغلې ده.

دعلامه سيدجمال الدين افغان په اړه له ټولو واقعيتونو څخه دالتهېږي چې

هغه دافغانستان دډېرو زړه ورو، روڼ آندو، علمي، ملي، سياسي او وياړلو شخصيتونو له ډلې څخه ګڼل کېږي او خپل ګران هېواد افغانستان او خلکو ته يې ستروياړونه په برخه کړي او نه يوازې يې په افغانستان، بلکې دنړۍ په نورو هېوادونو کې هم دنړۍ دخپلاکګرو، ښکېلاکګرو، نيواکګرو او استعمارګرو ګروخواکونو پرضد دخلکو دازادۍ غوښتنې، اسلام پالنې او وطن پالنې لوړ احساسات پرزيانلو خپو او خوځښتو راوستل او په دې برخه کې يې دخلکو دويښولو او پوهولو لپاره زښتنې، خدمتونه

سرته ورسول چې خلک يې تل وياړي لکه چې دافغانستان مشهور شاعر ګل پاچاه الفت افغانستان ته له ترکيې څخه دعلامه سيدجمال الدين افغان دجنازې د راوړلو پرمهال دغه علامه ته په خطاب کې څه به وېلي دي

بې حسابه څاڅکي توی په بحروبرشي
نه تکونو کروړونو يو ګوهر شي
سيندې راوړي ډېر زامن ډېر اولادونه
يو پلاوه يې افلاطون او سکندر شي
ډېر پوهان ورته سرټيټ په شاګردۍ کړي
ډېر شاهان يې په تعظيم مخې ته ورشي
هې نوم هسې نشان يې شي په برخه
چې لوی فخر دملت اوخپل ټبرشي

دختيځې نړۍ نابغه او دعمل او نظر اسلامي فيلسوف علامه سيد جمال الدين افغان په دې نړۍ کې داستعماري واکمنۍ په دوره کې زموږ ددغې ادعا ثبوت يو بل ژوندی مثال دی چې دنړۍ ښکېلاکګرو، زبېښاکګرو، نيواکګرو او استعمارګرو ځواکونو دافغانستان دحماسه زېږوونکي او هستوونکي هېواد دپښتنو خدمتګارانو او واقعي بچيانو دپښو غورځولو او بدنامولو لپاره نه راز راز شومو توطيو او پاروونکو تبليغاتي وسيلو څخه کار اخيستی دی او تل به يې ياد دکاغذ پرمخ باقي پاتې وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب، تاریخ او فولکلور

پر توري کرښې، سپینې خبرې

له بل طرفه یوه نیمه پېړۍ دمخه لا انګرېزان دې ته متوجه وو، چې روسان به پر افغانستان یرغل کوي، نو ځکه خو د هند وایسرای (جان لاورېنس) د دې شونتیا په اړه، چې روسیه به پر افغانستان یرغل کوي، ځان به هند ته رسوي، ویلي وو: ((پرېږدئ چې هغوی لوی ګامونه واخلي او وړاندې ولاړ شي، د اباسین او اکسوس تر منځ ولوېږي، پرېږدئ چې دوی خپله لاره ووهي، دښمنو هېوادونو پر لور، هغه هېوادونه چې متعصب او زورور نفوس لري، څېرنه چې په هر میل کې یوه نه ماتېدونکې مخکه راځي، دوی مجبور دي چې مقاومت وکړي، هغوی به ډېر ځواک له لاسه ورکړي، بیا به له ستړو پیاده وو، مالو سپرو او له عیبونو ډک توپچي نظام سره څنګه هند ونیسي.))

امریکایان، چې دلته په پیل کې په ډېر غرور راغلل اوس په ځنډه کې ښتي دي، د پاکستان د نه مهار له امله له سختو ستونزو سره مخ دي او د مالي امکان یې ډېر دی

لیکوال د نورو لیکوالو په شان ((افغانستان د امپراتوریو هدیره)) ګڼلې ده.

ډیورنډ کرښه: لیکوال په خپل اثر کې ګڼ شمېر داسې دلایل راوړي، چې د هغو له مخې د تحلیل وروسته سړی دې نتیجې ته رسېدلای شي چې دا کرښه په چل، مهارت او یا هم د امیر د ناجوړتیا په حالت کې پرې لاسلیک شوې ده، لاسلیک هم پر بل کاغذ شوی او اصلي متن امیر ته نه دی وړاندې شوی، تیمور ډیورنډ او امیر عبدالرحمن خان، چې دواړه په فارسي ژبه پوهېدل او له مخکې لفظ سره سم متن باید په همدې ژبه ترتیب شوی وای، خو ډیورنډ امیر ته یوازې انګرېزي متن ښکاره کړی، چې امیر پرې نه پوهېده او نه هم پر دې مهال له امیر سره د ژباړن او درېیمګړي په توګه څوک موجود و، یوازینی کس چې د پردې تر شا ناست و او یادښتونه یې اخیستل، هغه هم میر سلطان محمد خان و، چې په ځته پنجابي او ویل کېږي چې د انګرېزانو جاسوس هم و. لیکوال د ډیورنډ د هوکړه لیک په برخه کې د دریو کسانو رول ډېر مهم ګڼي، (چې یو انګرېز جاسوس (سالتریېن)، بل تیمور ډیورنډ او دریم

ډاکټر (هېملټون)، چې ټول انګرېزان وو لیکوال ډېر داسې دلایل راوړي (چې امیر دا مهال سخت ناروغ د حافظې توازن یې له لاسه ورکړی او د هډوکو په درد اخته و، هره دویمه خبره یې پرې بده لګېده. لیکوال دا پوښتنه مطرح کوي، په داسې حال کې چې امیر د خپل حاکمیت لپاره په کور دننه وړې وړې سردارۍ ختمې کړې، د خپل حاکمیت ساحه یې پراخه کړه، څنګه دې ته حاضرېدلای شو چې د خپلې خاورې یوه برخه پردیو ته وبښي، همدغه پوښتنه یې چې د کتاب په پیل کې مطرح کړې وه، په وروسته برخو کې یې ورته مستدلل ځوابونه ورکړي دي

له هوکړه لیک وروسته حالت: لیکوال پر دې ټینګار کوي چې دا هوکړه لیک هېڅکله هم د پولو د تثبیت لپاره نه و برابر شوی، نه د انګرېزانو امپراتورۍ دا غوښتل او نه امیر، ځکه انګرېزان په دې پوهېدل چې د مصنوعي پولو جوړول او بیا د هغو ساتنه له حقوقي، پوځي او اقتصادي پلوه اسانه کار نه دی، په حضور درلود؛ نو بیا تر نن پورې هېڅکله هم کوم لوري د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډیورنډ کرښې په باب له ۱۸۹۳م کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې څو ځله له هر افغان واکمن سره د بیا بیا تائید او تصدیق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبیعي پوله نه وه او یوازې د برېتانوي هند او افغانستان د امیر د نفوذ یا اغېزې موقته ساحه په ګوته کوي

سر ویلیم کېر فراسر ټایټلر وایي: ((دا کرښه د قوم پېژندنې، جغرافیې او تګلارې له مخې بې منطقه ښکاري))

لویس دوپرې وایي: ((دا د یوې مصنوعي کرښې تر ټولو ښه انځور دی چې یوه کلتوري سیمه سره بېلوي))

د برېتانیا د کورنیو چارو پخوانی وزیر او بیا وروسته لومړي وزیر (هربرټ اسکویت) وایي: ((دا قوانین ټول نړیوال اصول، ټولنیز عدالت او ټولنیز مفهوم تر پښو لاندې کوي))

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په

رسمیت وپېژني؛ چا ورته غاړه نه ده ایښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی. کله چې پاکستان د یوه نوي دولت په توګه ظهور وکړ، نو هغه یوه اوونۍ دمخه افغانستان برېتانوي هند ته په رسمي ډول احتجاج وکړ او په کې یې وویل چې له ډیورنډ کرښې اخوا د برېتانوي هند تر کنټرول لاندې پښتنو لپاره باید د ټولپوښتنې خانګړی صندوق کېښودل شي چې دوی مستقل هېواد غواړي او که بېرته له خپل پلرني هېواد (افغانستان) سره یو ځای کېږي؟ له پاکستان او هند سره خو د یو ځای کېدو خبره هېڅ مطرح نه وه

د پاکستان له جوړېدو سره سم افغان ډیپلوماټانو اووه ورځې په متواتر ډول په لندن کې د برېتانیا د بهرنیو چارو له وزارت سره خبرې وکړې او له خپلې خاورې سره یې د جلا شویو سیمو د بېرته الحاق غوښتنه وکړه انګرېزانو

دې تړون او تړې وروسته پولو اسنادو کې د نفوذ ساحه ذکر شوې ده، نه له برېتانوي هند سره د دې ځمکو د الحاق مسئله. ده په دې برخه کې د انګرېزانو د هغه وخت د لومړیو وزیرانو، د بهرنیو چارو وزیرانو، ځینو سفیرانو، پوځیانو او ژورنالیستانو نظرونه هم د سند په توګه راوړي دي

لیکوال وایي چې کله هم د تزاري روسیې او افغانانو تر منځ پولې تثبیت شوې او همدې انګرېزانو په کې

دوهمه او وروستۍ برخه

وویل چې پاکستان د برېتانیا ځایناستی دی، افغانانو ورته وویل چې پاکستان خو له هند څخه راجلا شوی، نه دا چې هند له پاکستانه رابېل شوی، خو که ستاسو ځایناستی وي، نو باید هغه ستاسو وارث هم وي او ستاسې پورونه هم پرې کړي، اوس خو د برېتانیا پورونه هندوستان پرې کړي، نه پاکستان. افغانستان په ملګرو ملتونو کې د پاکستان د غړیتوب پر غوښتنه هم اعتراض وکړ، ملګرو ملتونو په پیل کې ځکه د پاکستان غړیتوب ونه مانه چې هغه د چا وارث نه و، پاکستان ته یې وویل چې تاسو د یوه نوي دولت په توګه غړیتوب ترلاسه کولای شئ؛ خو نه د کوم بل دولت د وارث په توګه. نو څوک چې د یو چا د وراثت دعوه له لاسه ورکړي، له هغه سره د کوم تړون په باب ولې بحث وشي؟ لیکوال وایي چې د افغانانو له فعالې ډیپلوماسۍ سره سره بیا هم د پښتنو برخلیک د پاکستان لاس ته پرېوت. دی په دې برخه کې د ټولو هغو اشخاصو او حکومتونو نومونه اخلي چې په دې سلسله کې

ګرم دي، لکه جواهر لعل نهرو، اولف کایرو، حاج مېرزا، لیاقت علي خان، د برېتانیا حکومت او نور...

د ډیورنډ غمیزې حل لارې: لیکوال خپل اثر له یوه هدفمن مسیره پیل کړی او پر یوه هدفمن او هیله من بهیر یې پای ته رسولی دی. لیکوال د یوې نتیجې په توګه وایي چې د افغان غمیزې د دومره اوږدوالي یو اساسي علت ډیورنډ کرښه ده، که چېرې دا کرښه نه وای، افغانستان به د لویې لوبې ډګر نه وای، په افغانستان کې به جګړې نه وای، افراطیت به نه وای، د روسانو او امریکایانو یرغلونو ته به زمینه نه برابرېده او د نړۍ ګڼ شمېر هېوادونه به د افغانستان په کړکېچ کې نه راګیله کېدل. دی وایي چې په سیمه کې پاکستان هغه نوی هېواد دی چې له پیله یې د ځمکنیو ستراتېژي درلوده، دی وایي کوم ظلمونه چې پاکستاني پوځیانو پر پښتنو کړي، هېڅ یرغلګر نه دي ترسره کړي. لیکوال دا ادعا ثابتوي چې پاکستان د ځمکنیوالي شوق لري، د هند او افغانستان پراخې ځمکې یې لاندې کړې دي. بیا وایي ((تر هغه پورې چې پاکستان له ځمکنې پلوه مهار او راکم نه شي، په دې منطقه کې طبیعي ثبات نه راځي. دی د پېړیو

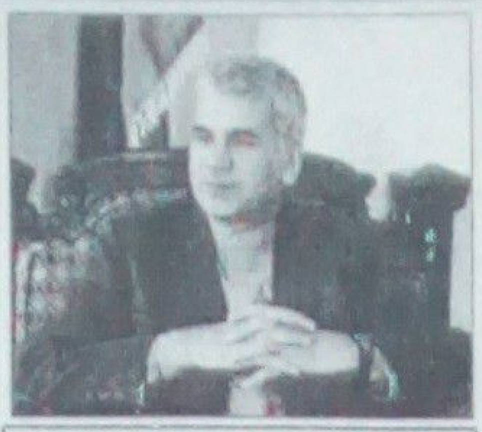

پوهاند اسماعیل یون

په اوږدو کې (آمو) او (اباسین) د افغانانو طبیعي پولې بولي او له نړۍ څخه غوښتنه کوي چې د دې هدف لپاره له افغانانو سره ودرېږي. دی په دې برخه کې د برېتانویانو ډېر اعترافات هم یادوي، لکه یو برېتانوي جنرال سرجیمز کوټران چې ویلي وو: ((زموږ د امپراتورۍ طبیعي پوله اباسین دی چې بل څوک یې د نیولو جرئت هم نه شي کولای.)) لیکوال وایي د خاورې همدې بېلتون افغانستان کمزوری ساتلی او نه شي کولای په سیمه ییزه او نړیواله کچه خپل حقوق ترلاسه کړي. دی په دې نظر دی چې نړیوال زبرځواکونه په اوسني شکل نه پاتې کېږي، امریکا ورځ تر بلې پخوانی زور او ځواک له لاسه ورکوي، چین او روسیه په سیمه ییزه او نړیواله کچه د دوو نویو زبرځواکونو په توګه راڅرګندېږي. لیکوال په دې خبره هم خواشیني ښکاره کوي چې د پښتنو په باب په خپله د دوی له خوا ډېر کم اثار لیکل شوي او هغه هم اکثره بېرته له منځه تللي دي او د بهرنیو له خوا چې کوم اثار لیکل شوي، اکثره یې فلتر شوي او د هغو د ګټو انځورونه کوي.

راجیف ډوګرا د طالبانو پر وړاندې له امریکا سره د پاکستان شرکت صادقانه نه بولي او دا د امریکا یوه غټه تېروتنه ګڼي چې پاکستان ته د یو ستراتېژیک ملګري په سترګه ګوري. لیکوال امریکا ته یادونه کوي چې پاکستان له امریکا سره کټ مټ همغه لوبه کوي چې له پخواني شوروي اتحاد سره یې کړې وه. د پاکستان پوځیان په دې نظر دي چې موږ د نړۍ یو ستر زبرځواک ماته کړی او اوس د بل ستر زبرځواک نوبت دی. لیکوال د افغانستان د حقوقي داعیې لپاره ټول مستدلل دلایل راوړي، د هغو په پای کې د خپلو خبرو د نچوړ په توګه د دې یادونه کوي چې د دې پولو دلایلو پربنا هله ممکنه ده چې یو قوي او غښتلی افغانستان جوړ شي او د قوي او غښتلي افغانستان جوړېدل بیا هغه وخت ممکن دي چې ډیورنډ کرښه له منځه لاړه شي او افغانستان خپلو طبیعي پولو ته ورسېږي

مکثی برکتاب چاپ شده (دری افغانی)

حیات الله حلیم

زبان ازبدو پیدایش خود وسیله افهام وتفهیم دربین انسان ها و جوامع بشری بوده ، لیکن تمام زبان های جهان همزمان یکسان نبوده وروی همرفته نظر به مهاجرت ها ازقدیم بشربه مناطق و جغرافیای دیگری نقل مکان گردیده که به این اساس تنوع و تغییرات در زبان ها بوجود آمده است ودرپهلوی این تغییرات با گذشت زمان درقالب هرزبان لهجه ها ی متفاوت نیزبوجود آمده است . درجهان امروزی درحدود هزاران زبان با تکلم کاملاً متفاوت وجود دارد که برعلاوه تفاوت تکلم به رسم الخط های جداگانه نیزتحریرمیگردد رسم الخط عربی ، انگلیسی ، روسی و چینایی رسم الخط های معروف جهان میباشند ، ناگفته نباید گذاشت که در داخل رسم الخط های که در فوق از آن تذکر به عمل آمد صد ها زبان معروف جهان شامل میباشند که ازجمله یکی زبان (دری افغانی) میباشد که به رسم الخط عربی تحریرمیگردد و از قدیم الایام در مناطق آسیایی مرکزی به آن تکلم میشد و نیزمادرزبان فارسی ایران کنونی وتاجکی ماورا النهرمیباشد فی الجمله زبان دری اززمان آریایی ها درافغانستان، ایران و ماورا النهرمتکلمین زیادی داشت ویک زبان باستانی است ، به هرصورت درمورد چگونگی زبان دری ، به جستجو گردآوری ومقدمه محترم مصطفی «عمرزی» کتابی بنام (دری افغانی) تهیه وترتیب گردیده که درآن در ۲۷ عنوان و ۲۲۲ صفحه پیشینه و تمام سرگذشت زبان دری تسجیل گردیده است که به اندازه کافی درمورد زبان دری افغانی آموزنده میباشد ، درین کتاب زبان دری افغانی اززبان فارسی کنونی یک زبان کاملاً جدا و مستقل قلمداد گردیده و اطلاق نام فارسی به دری یک غلط محض خوانده شده است زیرا ایرانیان که دایم خودرا در تمام مسایل آقایون معرفی میدارند زبان دری را زاده زبان فارسی میدانند ، در ایران تلاش های گسترده ی فرهنگی و تبلیغاتی جهت تعمیم وگسترش زبان فارسی براه افتیده بود وهجوم نشرات و کتب ایرانی نیزبه افغانستان خاصتاً دردهه های (چهل تا شصت هجری شمسی) ذهنیت های عامه رادرتآئید نا آگاهانه ی کلمه ی (فارسی) و ارجحیت آنرا به زبان (دری) دراندیشه جامعه شکل داده وبه عنوان یک اسم با مسمی ، جای گرفت . نفوذ فرهنگی ایران نه تنها درمحدوده اندیشه ها وزبان عام مردم جای گرفت بلکې حتی درسطح اکادمیک وتحقیقاتی نیزاثرگذاشت ونوشته ها وتحلیل های ادیبان ومحققین ادبیات دری را نیزبا این باوراماده ساخت تا برای زبان دری پیشوند (فارسی دری) را بازگو کنند و ترکیب این کلمه هویت زبان دری را درموازنه ی برداشت های انفرادی نویسنده گان قرار داد . در دهه های هفتاد و هشتاد خورشیدی جنگ های خانمانسوز و گسترش اختلافات عمیق زبانی و قومی باعث شد تا دری زبانان افغانستان ناآگاهانه فارس زده شوند و پیوندی به آن طرف دهند این برنامه نفوذی فرهنگی نه تنها اصالت زبان مارا خدشه دار میسازد بلکه آینده گان مارا نیز در سرگردانی و بی هویتی قرار میدهد و نسل های آینده افغانستان نمی توانند با وضاحت و استدلال از داشته های فرهنگی و زبانی خویش به دفاع بپردازند

کتاب سودمند دری افغانی با پیشینه ومقال زبان دری که به اهتمام مصطفی عمر زی به زیورچاپ آراسته شده در حقیقت تحقیق گسترده بالای اصالت زبان دری افغانی میباشد این کتاب که توسط محترم عمرزی کمپوز و دیزاین نیز گردیده در مطبعه اسد دانش به تیراژ یک هزار جلد چاپ گردیده که حق نشرآن نیز برای ناشر محفوظ میباشد

د پښتو قاموس څرنګوالی

دریمه او وروستۍ برخه

عبدالکریم (رحیمزی)

دلته مصدر ښودل شوی چې لازم فعلونه ترې اخیستل کېږي، خو زماني فعلونه یې له متعدي فعلونو سره ښودلي چې مصدر یې تصمیمول دی

لومړی دا چې که چېرې په پښتو ژبه کې له یو مصدر څخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخیستنه کومه خانګړې قاعده لري او د قاموس په لومړیو پاڼو کې د ګرامر په برخه کې تشریح شي، بیا یې په قاموس کې یوازې د مصدر پر مدخل بسنه هم کېدای شي او یوازې له هغو مصدرونو سره دې اخیستل شوې فعلونه ولیکل شي چې ورځخه د بېلابېلو زمانو د فعلونو اخیستنه کومه قاعده ونه لري دوهم دا چې ولې یوازې دا دې حالته لیکل شوې حال دا چې له یو مصدر ځینې د نورو زمانو فعلونه هم اخیستل کېږي لکه

نږدې تېره – کړنګولی یې دی،
لرې تېره – کړنګولی یې و،
تېره روانه – کړنګاوه یې،
راتلونکې روانه – کړنګوي به یې،
نږدې راتلونکې – کړنګولی به یې وي.

دریم ولې له ځینو سره لیکل شوي او له ځینو سره نه؟ که د دوی لیکل اړین بلل کېږي، نو بیا کېدای شوای د فرعي مدخل په ډول تر اصلي مدخل لاندې په یوه لیکه کې لیکل شوي وای. د دې پر ځای چې د پاڼې درې لیکې وړاندې ډکې شي او د قاموس حجم ډېر شي همدې ته ورته له یو مصدر ځینې فاعلي یا مفعولي اخیستل شوي نوم یا صفت ته بېل مدخلونه ورکړ شوي کړیاوول مص مت ته په همانېزه کلیمو دوې لیکې ډکې شوې او بیا بل ځای کړیاوونکی فا، نر، م په همانېزه کلیمو مانا شوی دا کېدای شوای له کړیاوول څخه وروسته د فرعي مدخل په ډول یوازې له ګرامري ځانګړتیاوو سره یې لیکل شوی وای لکه

کړیاوول مص مت
۱. اړول، محتاجول
۲. ځنډول
۳. پېکاره کول کړیاوونکی
فا، نر، م

په پای کې د ښاغلي اسدالله غضنفر خبره د قاموس جوړونه ډېر ستونزمن کار دی او نیوکې آسانه که چېرې له داسې تېروتنو سره سره

چې پښتو ژبې ته زیانمې نه وي، یو بل افغان چې د افغانستان د علومو له اکاډمۍ سره یې تړاو نه درلود او خپل شخصي وخت او پانګه یې د داسې قاموس په جوړولو کې لګولې وای، دا به کومه‌دانی ورته ویلی وای. خو دغه قاموس څوارلس ژبپوهانو لیکلی چې، راز راز علمي دلې لري او د هېواد په کچه د علومو اکاډمۍ له خوا خپور شوی. دغو ژبپوهانو به خپل څومره سرکاري یا رسمي وخت د دې پر لیکلو تېر کړی وي او څومره تنخواوې به یې اخیستې وي، خو سوه چاینکي چای او څومره پتاسې به یې چیچلې وي، خو د دې په بدل کې یې داسې څه هېوادوالو ته وړاندې کړي چې له لومړۍ پاڼې څخه نیولې تر وروستۍ پورې

له هر راز غلطیو څخه ډک یو پښتو تشریحي قاموس نه، بلکې د یو نیمګړي ځای دایرة‌المعارف سربېره، د پښتو ژبې د ګډوډونو او بېلابېلو ژبو همانېزه داسې قاموس دی چې د پښتو ژبې د لاکمزورولو لپاره ډېر اغېزمن دی او کار اخیستونکي یې نه یوازې سړي، بلکې سرګردان هم شي. هیله لرم چې نوی پښتو تشریحي قاموس دغې ستونزې او تېروتنې ونه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لویو جرګو کې د افغان ښځو ونډه

ګل آغا احمدي

د افغانستان په سیاسي بهیر کې د ښځو ګډون ډېرې هسکې او ټیټې لرې او تر دې مهاله هېڅکله د افغان ښځو ګډون د دوی د واقعي نفوس په تناسب په سیاسي بهیرونو کې په نظر کې نه دی نیول شوی او افغان ټولنه یوه نارینه سالاره ټولنه ګڼل کېږي. د افغانستان په تېر تاریخ کې له افغان ښځو سره دوه ډوله چلند شوی. په دې ډول چې یو شمېر حاکمانو او سیاسي رژیمونو افغان ښځو ته په سیاسي بهیرونو کې سمبولیک استازیتوب ورکړی او د ښځو د حقوقو ځینې برخې یې په رسمیت پېژندلې دي. دغې کټګورۍ حاکمانو د ښځو حقونو ته درناوی څرګند کړی او د دوی حضور په سیاسي صحنه او لویو جرګو کې ضروري ګڼي، خو د دې پرعکس د افغانستان هغو حاکمانو، تنظیمونو، جنګي ډلو، رژیمونو، یا حوځښتونو د هېواد په سیاسي بهیر او لویو مجلسونو کې افغان ښځې په چوړلتیه توګه له سیاسي او ټولنیزو حقونو څخه بې برخې کړې چې دغه راز حقوق په رسمیت نه پېژني او د مختلفو دلایلو له مخې یې افغان ښځې په سیاسي محافلو کې له برخې اخیستلو څخه محرومې کړې دي. د لومړۍ کټګورۍ، د مشرانو او رژیمونو له حوا د افغانستان په سیاسي بهیر او په ځانګړې توګه لویو جرګو کې د مېرمنو د سمبولیک استازیتوب د څرګندولو په موخه یې هڅوي ته په لویو جرګو کې برخه ورکول یو دود ګرځولی چې په دې لیکنه کې به یې یادونه وشي

د غازي امان الله خان د وخت لویه جرګه

د غازي امان الله خان د واکمنۍ پرمهال لویه جرګه چې په ۱۳۰۱ هجري لمریز کال یې د افغانستان د عالیه دولت د اساسي نظامنامې په نامه د افغانستان د دولت لومړنی اساسي قانون تصویب کړ، د وخت د پاچاه اعلیحضرت غازي امان الله خان د مېرمنې ملکې ثریا په ګډون یو شمېر ښځو هم د همدې جرګې د غړو په توګه په کې ګډون کړی وو او د دې جرګې د ټولو غړو شمېر ۱۰۰۰ تنه وو

د محمد ظاهر شاه د وخت لویه جرګه: په ۱۳۴۳ کال کې چې د وخت د پاچاه اعلیحضرت محمد ظاهر شاه د ملت د بابا واکمنۍ وه، د یوې لویې جرګې په ترڅ کې د افغانستان اساسي قانون تصویب شو په دغې لویه جرګه کې چې د غړو شمېر یې ۴۵۲ تنه وو، ۶ ښځو استازو د پاچاه د فرمان پر بنسټ پکې ګډون کړی و، چې ۲ یې د مشورتي کمېسیون د غړو په توګه او ۴ یې د انتصابي غړو له جملې څخه وې

د محمد داود خان د وخت لویه جرګه:

د افغانستان د لومړني جمهور رییس شهید سردار محمد داود خان د واکمنۍ پر مهال او د جمهوري رژیم په لویه جرګه کې ۱۲ ښځو ګډون درلود. دغه جرګه چې په ۱۳۵۵ هجري لمریز کال جوړه شوې وه، د ټولو غړو شمېر یې ۳۴۹ تنه وو او سردار محمد داود خان یې د جمهور رییس په توګه تایید کړ

د ببرک کارمل او نجیب الله د وخت لویې جرګې: هغه لویې جرګې چې په ۱۳۶۴، ۱۳۶۶ او ۱۳۶۸ کلونو کې د ببرک کارمل او ډاکتر نجیب الله د واکمنۍ پر مهال جوړې شوې دي، د اغلې ثریا پرلیکا په وینا په یادو جرګو کې د ښځو حضور فعال وو او د غړو یوه برخه یې ښځینه وو تشکیلوله باید وویل شي، چې اغلې ثریا پرلیکا هغه مهال د افغانستان د خلق دیموکراتیک ګوند په ښځینه څانګه کې یوه فعاله غړې وه دغه خبره د بي بي سي راډیو د پښتو او فارسي خپرونو په آرشیف کې ثبت ده

د مجاهدینو او طالبانو د وخت غونډې د اهل حل و عقد د غونډې په شمول هغه شمېر دیني او ټولنیزې غونډې چې تر مختلفو نومونو او عنوانونو لاندې له ۱۳۵۸ کال څخه تر ۱۳۸۰ هجري لمریز کال پورې مجاهدینو او بیا طالبانو د هېواد د نه یا بهر جوړې کړې دي، د لویې جرګې نوم نه دی ورکړ شوی او په هغو کې د ښځینه وو ګډون اندازه صفر وه همدارنګه واک ته له رسېدو څخه د محه د مجاهدینو د تنظیمونو په هر ډول سیاسي، تعلیمي، اجتماعي او هراړخیزو فعالیتونو کې د ښځینه وو د ګډون اندازه صفر وه او د افغان ښځو حضور ته یې په خپلو فعالیتونو کې هېڅ ډول ځای نه و، ورکړی کله چې په ۱۳۷۱ هجري لمریز کال په کابل کې د استاد حضرت صبغت الله مجددي او شهید برهان الدین رباني په مشرۍ د اسلامي دولت په نامه د مجاهدینو د خپلو ډلو واکمنۍ پیل شوه نو ورسره سم په کابل او ځینو ولایتونو کې د جهادي تنظیمونو خپلمنځي کورنیو جګړو زور وموند.

چې بیا هم ښځینه وونه د هېواد په سیاسي او اجتماعي نظام کې مناسب ځای نه و، له سیاسي او ټولنیزو چارو څخه محرومې شوې په رواڼو چارو کې یې د حضور او ومختګ مخه ډب شوه طالبانو هوبه خپلو لیکو او فعالیتونو کې د ښځینه وو د حضور لپاره هېڅ ځای نه درلود او کله چې په ۱۳۷۵ هجري لمریز کال د ملا محمد عمر په مشرتابه د طالبانو د اسلامي امارت واکمنۍ په کابل کې پیل شوه نو ورسره سم یې نه یوازې دولتي او تعلیمي ادارو څخه د ښځینه کارمندانو، ښوونکو، محصلینو او زده کوونکو حضور په سیستماتیک او رسمي ډول ختم کړ

د حامد کرزي د وخت لویې جرګې:

له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته په افغانستان کې د جوړو شویو او لویو جرګو په بهیرونو کې د ښځینه وو ګډون په دې ډول دی:

۱ بېړنۍ لویه جرګه چې په ۱۳۸۱ هجري لمریز کال د ۱۵۰۱ کسانو په ګډون په کابل کې جوړه شوه، د ښځینه غړو شمېر یې ۱۶۰ کسانو ته رسېده. د دې جرګې د جوړېدو په کمېسیون کې ۵ ښځو غړیتوب درلود، د جرګې مشر ښاغلی محمد اسماعیل قاسمیار غوره شو او اغلې سیما ثمر یې د لومړۍ مرستیالې په توګه وټاکل شوه

۲ د اساسي قانون لویه جرګه چې په ۱۳۸۲ کال په کابل کې جوړه شوه ۵۰۰ غړي یې درلودل چې ۱۰۰ یا ۲۰ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلول

۳ د افغانستان او پاکستان ترمنځ د امن سیمه ییزه جرګه چې په ۱۳۸۶ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه، له افغانستان او پاکستان څخه ۷۰۰ غړو ګډون په کې کړی وو، چې د دواړو هېوادونو په غړو کې یو شمېر ښځینه غړې هم وې

۴ د سولې ملي مشورتي جرګه چې په ۱۳۸۹ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه ۱۶۰۰ کسانو ګډون په کې کړی وو، چې ۴۰۰ غړي یې ښځینه وې

۵ عنعنوي لویه جرګه چې په ۱۳۹۰ کال کې جوړه شوې وه، له ټول هېواد څخه ۲۳۰۰ کسانو ګډون په کې کړی وو چې ۱۸ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلوله

۶ مشورتي لویه جرګه چې په ۱۳۹۲ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په تالار کې جوړه شوې وه، د غړو شمېر یې ۲۱۰۰ تنه وو چې ۴۰۰ تنه غړي یې ښځینه وې

په ملي بنسټونو کې د افغان ښځو ونډې

ضروري ده، چې په دې ځای کې یو شمېر هغه سلنې یادې شي چې له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته د لویو جرګو په شمول په ځینو ملي نهادونو کې د افغان ښځو د ګډون لپاره په نظر کې نیول شوې دي لکه

۱ په بېړنۍ لویه جرګه کې د ښځینه وو او ګډون ونډه ۲۷ سلنه

۲ د اساسي قانون په لویه جرګه کې د ښځینه وو ګډون ونډه ۲۰ سلنه

۳ په جمهوري ریاست، ملي شورا او ولایتي شوراګانو کې د ښځینه وو ګډون ونډه ۴۰ سلنه

۵ د ولسي جرګې په وکالت کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۷ سلنه

۶ د مشرانو جرګې په وکالت کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۲ سلنه

۷ د سولې د ملي مشورتي جرګې په غړیتوب کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۵ سلنه

۸ د افغانستان په دولت کې د ښځینه کارمندانو ونډه ۲۴ سلنه

۹ د افغانستان د دولت په سطح د تصمیم نیولو ونډه ۹ سلنه

۱۰ د روغتیا په سکتور کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۲ سلنه

۱۱ د امنیت په سکتور کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۵ سلنه

۱۲ د عدلي او قضایي چارو په سکتور کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۱۰ سلنه

۱۳ د زده کوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۳۷ سلنه

۱۴ د ښوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۸ سلنه

۱۵ د محصلینو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۱۸ سلنه

۱۶ د پوهنتون د استادانو په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۱۵ سلنه

د افغانستان د سرشمېرنې د ملي اداري د معلوماتو پر اساس د ملکي خدمتونو شاوخوا ۴۰۰ زره کارکوونکو له ډلې څخه ۹۰ زره یې ښځینه دي او په ۱۳۹۷ هجري لمریز کال کې په ملګرو ملتونو کې د افغانستان دایمي استازې هم ښځه ټاکل شوې ده

اخځلیکونه

۱ زنان افغان در ده سال گذشته، لیکنه: د افغانستان د رسنیو مرکز

۲ د افغانستان د احصایې مرکزي اداره، د ۱۳۹۷ هجري لمریز کال راپور

۳ افغان، ښکلا، د حامد کرزي په دوره کې د ښځو پرمختګ، لیکنه، ټول افغان ویب پاڼه.

۴ د ښځو چارو وزارت، بریښنا پاڼه.

۵ د ملګرو ملتونو د یونیفیم راپور

۶ بي بي سي راډیو، د پښتو او فارسي خپرونو ویب پاڼې

د هالیوود ستورې د مهاجرو په کمپ کې یوه اوونۍ تېره کړې

د هالیوود امریکایي ستورې کتي هولمز، له خپلې ۱۲ کلنې لور سورۍ، سره یوه اوونۍ د یونان په لیسوس ټاپو کې د مهاجرو په موریا کمپ کې تېره کړې ده همدا اوس د یونان په ټاپوګانو کې په زرګونو پناه غوښتونکي اوسېږي هولمز د شنبې په ورځ پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې ولیکل «زه له دې کبله مننه یم چې له دې اغېزناکو ښځو سره د آشنایی او ګډ کار تجربه ولرم. دې وویل دغه ښځې چې په بېلابېلو پروژو کې یې ورسره همکاري کړې، پرې ډېرې ګرانې دي. هولمز لیکلي «د هڅوي د مقاومت ځواک ښتیز او الهام بخښوونکی دی. دغې امریکایي هنرمندې پر خپلې انسټاګرام پاڼې باندې د سورۍ انځورونه هم خپاره کړي دي ۱۲ کلنه لور یې د هغې او د تام کروز د واده ثمره ده رسنیو ویلي د دې امکان شته چې په یونان کې د مهاجرو د وضعیت په اړه یو مستند فلم جوړ شي په یوه خپور شوي انځور کې ښوول شوي چې د نقاشۍ په یوې پروژې کې د هغې د ګډون پر مهال کمرې د هغې فلم ثبتوي. دا په داسې حال کې ده چې ډېر شمېر سیاستوال د مهاجرو له ګڼې ګوڼې ډکو کمپونو ته د تګ او هلته د فلم ثبتولو اجازه نه لري همدا اوس د یونان په جنیخ کې پرتو ټاپووزمو کې شاوخوا ۱۵ زره پناه غوښتونکي اوسېږي، خو په اصل کې دغه کمپونه یوازې د ۳۱۰۰ پناه غوښتونکو له پاره جوړ شوي دي د دې کمپونو ۲۰ سلنه اوسېدونکي ښځې دي او ۳۰ سلنه نورې یې داسې ماشومان دي چې شمېر یې تر ۱۲ کلنۍ کښته دي له ځینو سره یې ان داسې مشران هم نه شته چې ساتنه یې وکړي

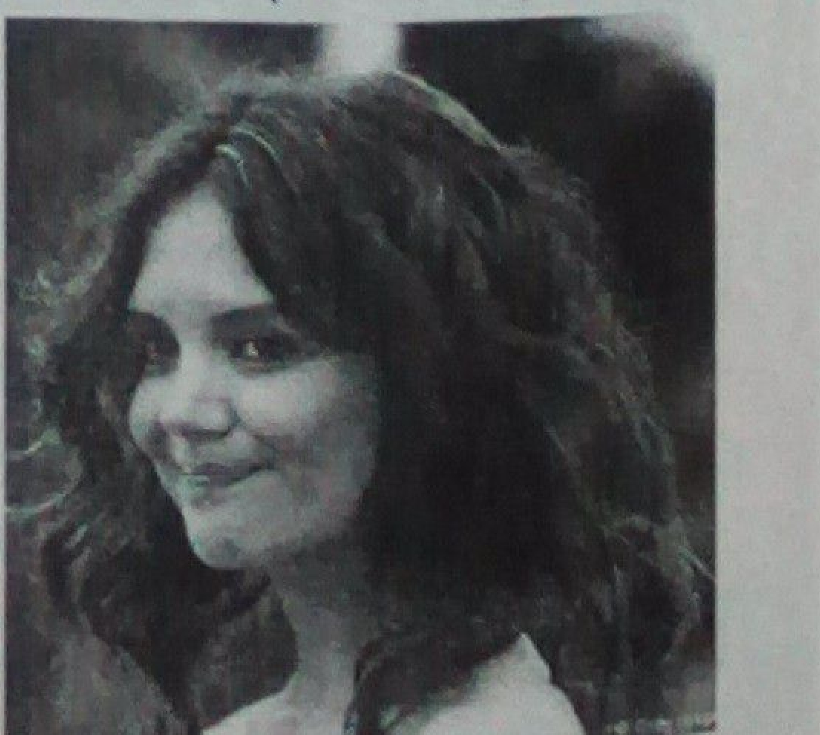

په لغمان کې په نوي رنګ دودیزه پسرلنۍ مشاعره

د لغمان د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست د ورځې په اووم ماښام د هنري مشاعرې کوربه و. د روماني فضا، معطرې هوا او طبیعي مناظرو ترخنګ، د مشاعرې دربخ او ټول چاپېریال په مصنوعي رڼاګانو سینګار و د مینه والو ګڼې ګوڼې او ازدحام، د مشاعرې کیف لا پسې زیات کړی و له کابل، خوست، غزني، ننګرهار، کونړ، میدان وردګو، لوګر او نورو ولایتونو څخه د راغلیو نوموتو شاعرانو په شتون کې، ماښام مهال مشاعره پیل شوه د لغمان والي محمد آصف ننګ، مرستیال والي شهزاده مظلومیار، په علمي او ټولنیزو چارو کې د ولسمشرۍ مالي سلاکار لعل پاچا ازمون، دمحترم ښاروال لطیف الله الکوزي، ګڼ شمېر چارواکي او سلګونه شاعران، فرهنګپال او د شعر او ادب مینه وال د مشاعرې برخه وال وو غونډې ته د پیل په خبرو کې، د اطلاعاتو او فرهنګ رییس فیضان الله پټان وویل، چې سږنۍ مشاعره له نورو څخه له حلا خونده برخمنه ځکه ده، چې هم په کې د شاعرانو او مینه والو شمېر ډېر دی او هم به په کیفي لحاظ هنري ماښام وي. ډېر نوتو شاعرانو غږ وکړ چې په اشعارو کې دي د احساساتو پر ځای هڅونه ته تومړتوب ورکړي. د لغمان والي مشاعرو او دغه شان ادبي محفلونو پر ارزښت وغږېد ده وویل چې دا او دې ته ورته مشاعرې له یوې خوا د ادب د مینه والو ذوق ورخړوبوي او له بلې خوا د فکري روښنیا او د عامه اذهانو د تنویر لپاره ښې وسیلې دي د مشاعرې لومړی شعر نوموتي شاعر، ذبیح الدین حقیار ووایه وریې، د پردې تر شا د بزمي موسیقۍ په بدرګه، ګڼ شاعران ستېج ته راغلل او خپل نظمونه، غزلې او نور اشعار یې د کلمې او ترنم په ډول پرله پسې ووایدي کړل د مشاعرې په بله څنډه کې، پر یوې لویې سپینې پردې، د هېواد او په ځانګړې ډول د لغمان د ادبي، فرهنګي، هنري او علمي

هستیو او مشاهیرو تصویرونه او نومونه یو په بل پسې رابښکاره کېدل که څوک به له مشاعرې راپهر کېده، د تفریح او هنر دې منظر یې پام ځانته اړاوه شو په منځ کې د لغمان تیاتر د لوبغاړو له لوري د پښتو خرافاتي فلمونو پر موضوع یو تمثیل هم وړاندې شو چې ګډونوالو یې فن او هنرنمایي وستایله مشاعره تر ماښوتنه وغزېده شاعرانو اشعار ویل، ترنمونه یې کول او ناستو مینه والو به په خوند او چکچکو بدرګه کول، خو چې مشاعره ختمه شوه، معنا یې دا نه وه، چې دا رنګین ماښام دې هم پای ته ورسېږي همدا چې محلي مشهور سندرغاړي پاچا خان پر ستېج رابښکاره شو، د مینه والو چکچکې شوې او د بزم او رومان یوه نوې برخه پیل شوه. خان ګېې محلي سندرې ووېلې او د طبلې، ارمونیې او رباب په سر او تال کې یې د ملنګ خان، محمدنوربابا او حیاخان استاد شعرونو ته ساده ګانې ورکړې د شپې شاوخوا ۱۲ بجې دا هر څه پای ته ورسېدل، خو میلمنو او کوربنو له دې هنري ماښامه خوند واخیست چې په زړه پورې خاطرې به یې تر ډېره د هېرېدو نه وي سمبور لغمان پسرلنۍ مشاعره یوه دودیزه مشاعره ده، چې هر کال د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست له لوري، د دې ولایت د فرهنګیانو او مدني فعالانو په همکارۍ جوړېږي او د نورو ولایتونو له دودیزو میلو او مشاعرو سره یې ښکاره توپیرونه دا دي چې هم فرهنګي تنوع لري او هم یې فنکاري او هنرست ځانګړې دی.

نظر افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

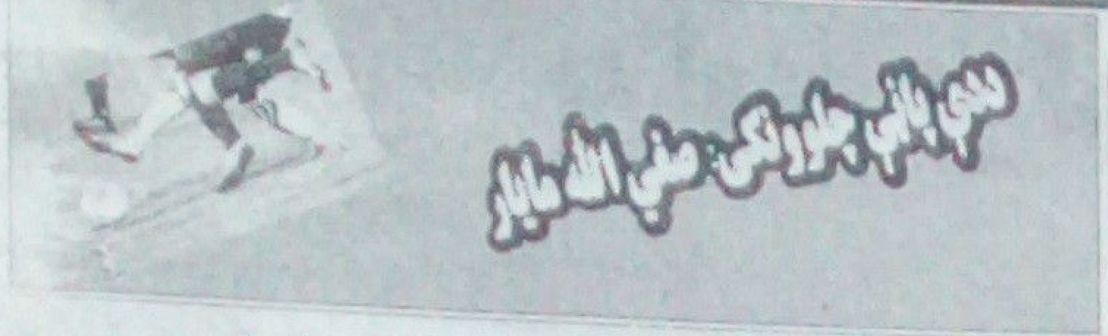

د سپورت نړۍ

ټولې پاڼې چاروونکی: صفي الله ماڼيار

په افغانستان کې په نوې بڼه کرېکټ پیلېږي

د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې دنګره چټک توپ اچوونکي حمید حسن په همکارۍ په افغانستان کې د ښار او ښو سیالیو لیګ په نوي طرز او بڼه جوړېږي. دغه لیګ چې د پړی، له نورو ټولو نېګونو مختلف وي، په دې کې به هره لوبډله اته لوبغاړي لري، شل اوورونه به یې وي، خو هر ځل به پنځه توپه وي، په یو وایډ بوه منډه، خو په دوېم وایډ شي. حمید حسن رسنیو ته ووېل، چې له دې ډول کرېکټ سره به هغو لوبغاړو ته هم چانس ورکړل شي چې د ښېږې لیګ او د افغانستان پریمیر لیګ سیالیو ته پاتې شوي

«Last man stand» یعنې ورو ستي لوبغاړي لوبېږي- نوم ورکړ شوی، د افغانستان له کرېکټ بورډ او نورو بورډونو څخه یې د جوړېدو جواز ترلاسه کړی او ډېر ژر به پیل شي دغه لیګ اصول او قوانین به توپ به درې منډې حسابېږي، همدا ډول که په وروستي توپ شپږه ووهل شي هغه به ۱۲ منډې حسابېږي په دې لیګ کې به وروستي یوازې پاتې لوبغاړي (Last man) هم توبوهنه کولای شي. د بادونې وړ ده، چې دغه لیګ به د نړۍ په ۱۴ نورو هېوادونو کې هم وشي. خو تاکل شوې چې په افغانستان کې به یې لومړۍ سیالۍ د ژمنلونکي جوت میاشتې پرمهال وشي.

محمد نبي د ډېویلیئرز په ګډون لوبه کې څلور وېکټې واخیستې

د هند په غوره لیګ کې د حیدر آباد او بنګلور لوبډلو ترمنځ په سیالۍ کې محمد نبي چې د آی پي ایل په دولسم پړاو سیالیو کې یې لومړۍ لوبه کوله د اې بي ډېویلیئرز سترې وېکټې په شمول څلور وېکټې واخیستې. په دغې سیالۍ کې چې لومړی توبوهنه د راشد او نبي لوبډلې وکړه، جوني بیرستو او ډېوېډ وارنر په زړه پورې لوبه ښودنه وړاندې کړه. دواړو لوبغاړو سلېزې ووهلې او سیالې لوبډلې ته یې په ټاکلو ۲۰ اوورونو کې ۲۳۱ منډې هدف وټاکه. په ځواب کې د بنګلور لوبډلې غوښتل چټک پیل وکړي، خو محمد نبي د خپل لومړي ځل په وروستي توپ وېکټه واخیسته. د دوېم اور په لومړي توپ یې دوېمه وېکټه واخیسته. خو په بل توپ یې هیټریک میس کړ. ډېویلیئرز چې په پرېوانه کچه ستونکي توبوهونکي دي غوښتل پر محمد نبي شپږه ووهي، خو بولډ اوټ شواو په درېیم ځل کې یې څلورمه وېکټه هم وسوځوله. چې په دې تولو لوبغاړو په سوځېدلو بوازې ۱۱۳ منډې جوړې کړې د دوی یو لوبغاړی رن اوټ کړ. د دې غوره لوبغاړي جوني بیرستو وتومول شو

سره یې په ۴ اوورونو کې د ۱۱ منډو په بدل کې ۴ وېکټې واخیستې، یو لوبغاړي یې رن اوټ کړ او نل یې سیم میس شو. د بنګلور لوبډلې د ستر هدف تیرولو په ځواب کې د له خوا زیاتې ۳۷ منډې ګرانډهومې جوړې کړې. همدا ډول راشد خان په خپلو څلورو اوورونو کې ۲۵ منډې ورکړې، خو په کومه وېکټه اخیستلو بریالی نه شو. خو تومورۍ لوبډلې د ۷ شپږو او ۱۲ څلورو په مرسته ۱۱۲ منډې جوړې کړې. بنګلور لوبډلې یوازې د بیرستو منډې هم نه شپږې نشوای کړای او د ۱۱۸ منډو په توپیر یې ماتې وخوړه.

په ای پي ایل کې بریاوې راشد خان

د افغانستان د ملي لوبډلې تکړه او سوکه توپ اچوونکی راشد خان په بیګ باش لیګ کې د خپلې لوبډلې اډلېډ سټرایکرز له خوا په پرله پسې ډول په دوېم وار له ټولو ارزښتناک لوبغاړی وټاکل شوی. د اډلېډ سټرایکرز لوبډلې پر خپله ټویټر پاڼه د راشد خان د غوره وېکټو اخیستلو ویډیو خپره

۱۹م کال له ټولو ارزښتناک لوبغاړی دی. راشد خان په ۲۰۱۷–۱۸م کال کې هم د خپلې لوبډلې له ټولو ارزښتناک لوبغاړی وټاکل شوی و. راشد خان هم په دې اړه خوښي ښودلې او خوښ یم چې بو وار بیا د بیګ باش په ټورنمنټ کې د خپل ټیم سټرایکرز لپاره د کال ارزښتناک لوبغاړی غوره شوم. خپل ټیم او مینوالو ته مبارکي وایم ستاسو له دعاوو او نیکو هیلو مننه. د راشد خان لوبډلې د تومورۍ په مرسته د ۲۰۱۷–۱۸ بیګ باش سیالیو اتلولي خپله کړې وه. تومورۍ په دغه پړاو کې ۱۸ زیاتې وېکټې اخیستې وې. خو په تېر پړاو کې چې تومورۍ بو وار بیا له بادې لوبډلې سره غوره توپ اچونه ښکاره نه وړاندې کړه، خو لوبډله یې ژر له سیالیو بهر شوه. د بیګ باش اووم پړاو سیالیو چې په ۲۰۱۸–۱۹ کال کې ترسره شوې دا وار د محمد نبي لوبډلې اتلولي وګټله. تومورۍ د خپلې لوبډلې په ګټه د آټراونډر په حیث لوبه ترسره کړه چې کامیاب ثابت شو. پر راشد خان او محمد نبي سربېره سږکال په یاد لیګ کې مجیب ځدراڼ او قیس احمد هم ولوبېدل. مجیب د برېزبن هیټ او قیس د هوبارټ هوریکنز لوبډلې په ګټه ولوبېدل چې ښه وځلېدل.

د یوې خبر له مخې

د هند غوره لیګ سیالیو د دولسم پړاو په اتمه لوبه کې د سنرایزرز حیدر اباد او راجستان رائلز لوبډلې مخامخ شوې چې په کې سنرایزرز لوبډلې د راشد خان په مرسته سیالې لوبډلې ته د ۵ وېکټو په توپیر ماتې ورکړه. د سنرایزرز لوبډلې ارزښتناک لوبغاړي راشد خان د خپلې لوبډلې په ګټه له ۱۹۸ منډو څخه په خپلو څلورو اوورونو کې یوازې ۲۴ منډې ورکړې او د جوس بټلر مهمه وېکټه یې واخیسته. راشد خان په هند غوره لیګ د بټلر پر وړاندې ریکارډ لري. تومورۍ بټلر نه ټول لس توپونه اچولي، ۳ یې نرۍ منډې جوړې کړې، خو څلور ځلې یې سوځولی دی په یاده لوبه کې لومړی د راجستان لوبډلې توبوهنه وکړه، چې د سنجو سمسون او لوبډلمشر اجنکیا رهاڼي په مرسته یې په ټاکلو شلو اوورونو کې د ۲ لوبغاړو په سوځېدلو ۱۹۸ منډې جوړې کړې. سنجو سمسون د روان کال آی پي ایل لومړۍ سلېزه ووهله. په ځواب کې د ډېوېډ وارنر او جوني بیرستو برق رفتار توبوهنې سنرایزرز لوبډلې ته چټک پیل ورکړ. خو په وروستیو کې چې توبه یو څه سخته شوې وه راشد خان پرله پسې څلوریزه او په زړه پورې شپږه ووهله چې لوبډلې ته یې بو اور وړاندې بریا وکړه. تومورۍ په هر اړخیزه لوبې کولو سره د لوبې غوره لوبغاړی هم وتومول شو تر دې دمه د راشد خان لوبډلې ۲ سیالۍ ترسره کړې چې بوه کې یې ماتې او دوېمه کې بریا خپله کړې ده. دده سربېره د مجیب الرحمن پنجاب لوبډلې هم د دوو سیالیو څخه یوه بایللې او بله کې بریا خپله کړې ده.

MAN OF THE MATCH

کرېټ او وېلي یې دي چې راشد خان د یادې لوبډلې د ۲۰۱۹ خپلې لوبډلې او مینوالو ته یې مبارکي ویلې، تومورۍ کابلي

سپورت د انسان په بدن کې ډار او وېره کموي

حیات الله حلیم

دا یو څرګند حقیقت دی چې سپورت د بدن د روغتیا لپاره هغه مؤثره او له اهمیته ډکه وقایه ده چې په ورښا ډول د انسان روحي او جسمي سلامتیا پرې تامینېږي، ټوبه همدې خاطر ندي لپاره چې ورزشکاران ښه وهڅېږي هرهېواد په مختلفو رشتو کې د دوی لپاره لوره بودجه تخصیصکوي ترڅو لوبغاړي یې هم د خپل هېواد او خان په ګټه ښه تمرین وکړي اویا هم د کوم بل هېواد د لوبغاړو په وړاندې د سیالیو په ډګر کې ورو ستهپاتې نه شي، نړیوالې ورزشي سیالۍ د هېوادونو ترمنځ نهایت لوړ ملي او نړیوال اهمیت او ارزښت لري، څکه (آنلاین) د رسنیو له لارې خپرېږي اوپه میلیونونو کسان یې تماشا کوي، ګټونکي یې په لوړه کچه نازول کېږي او بایلونکي لا ډېر تمرین ته هڅول کېږي، خو په حقیقت کې ورزش ډېرو موخو لومړی د بیلابېلو ډلو کسانو، ښې روغتیا روحي او ذهنې تسکین، ده هم په ملي او نړیوالو ورزشي سیالیو کې د ګډون وړ بو څلبدونه موخه ترسره کېږي. موږ د ورزش ټولې جسمي او روحي ګټو په اړه د هېواد د سپورت له تکړه ترینر او مربي ښاغلي محمد طارق (صابر) سره مرکه کړې چې ستاسې پام یې لوستلو ته را اړوو. ښاغلی صابر په وینا یوځوا به هېوادونو له یو بل سره د جګړې په ډګر کې د تورو په ځرګه زورآزمایي کوله چې په دې کې لوره مرګ ژوبله رامنځ ته کېدله، بیا به هم بشکیلې ځواوې یو بل ته نه تسلیمېدلې خو د زمانې په تېرېدو سره په ځینو مرکو کې ځینو ددواړو لورو ترمنځ ځینو کسانو تن په تن زور آزمایي ته را ورسېده چې په دې سیالۍ کې به ددواړو خواوو لښکرې آرامې ېوې او یلې خواته ودرېدې او دوو کسانو چې بو له بل سره غاړې او د ټن په تن سیالۍ ډګر ته را ووتل او هر لورۍ به چې مغلوب شو، نو د مرکې مغلوب به هم ګڼل کېده، د زمانې په تېرېدو سره دغو سیالیو ورو ورو خپل ځای داسې سیالیو ته چې پرته له دې چې لښکرې را غونډې شي ددوو تنو او یا له هرې خوا څخه د سیالیو ډلو عیت په اقتضا د څو څو تنو سیالیو ته چې کښې مېې د همغو رزمي سیالیو په میزان له اهمیت څخه برخمن اوبه همغه اندازه په استقبالیده پرېښود چې اوس هغه روایت په ملي او نړیواله کچه له رزمي سیالیو څخه ورزشي سیالیو ته خپل ځای پرېښود، دا سیالۍ نه یوازې ملي او نړیوال افتخارات لري، بلکې بحیثه د ورزشکار د بدن سلامتیا پرې تامین وي. ښاغلي (صابر) ووېل ورزش مرسته کوي چې ښه او آرام خوب وشي، کېدای شي دا خبره ځینو خلکو ته د منلو وړ نه وي، خو د ورزش او خوب په هکله چې کوم نوي څېړلې او پلټنې شوې په کې ثابته شوې چې که څوک په یوه اوونۍ کې درې یا څلور ورځې پرله پسې له شلو څخه ترديرشو دقیقو پورې آزاد او په خپل زړه تمرین وکړي ښه په زړه پورې آرام او زور خوب کولای شي د طارق وسا ده چې ورزش دزړ را رسېدونکي بودا توب مخه نیسي او د ناڅاپي مرګ مخنیوی هم کوي، څکه هرڅومره چې عمر لوړېږي منظم ورزش کول بدن دلېې روغ رمټ او قوي ساتي چې د میکروبونو زورنه پرې رسېږي، بو طبا کله چې د میکروبونو مخه ونیول شي د ناروغیو مخنیوی هم کېږي، ورزش هغوکې مفصلونه او عضلات قوي او سالم ساتي چې په اسانۍ سره د فزیکي ماتو شکارهم نه کېږي هغه په هغوکو مفصلونو او عضلاتو د سپورت د لا اغېر متوب په اړه ووېل په منظمه توګه ورزش کول یو ښه او په زړه پورې عمل دی کوم ستونزې چې په عضلو او هډوکو کې شته هغه له منځه وړي که د یو منظم مهالویش له مخې ورزش وشي جسمي پیاوړتیا ته مونسیت هغو خلکو ته چې دوی ورزش نه کوي زیاته وي او خپلې ورځنۍ چارې به په ښه توګه مخ ته وړي د ښاغلي صابر په وینا ورزش حافظه قوي کوي او ذهني تسکین را منځ ته کوي په اوونۍ کې د درېو ورځو لپاره ۴۵ دقیقې په پښو مزل کول د زړګي او ښه فکر کولو سبب کېږي څېړنو ثابته کړې کوم خلک چې په منظمه توګه تمرین کوي د لوړفکري تمرکز خاوندان وي او ددې ترڅنګ ورزش پر مغزو هم مستقیم مثبت تاثیرلري، څکه د مغزي تمرکز برخه پیاوړې کوي او روحي آرامتیا او ذهني تسکین را منځ ته کوي د طارق په وینا کوم کسان چې دوامداره او منظم تمرین کوي همېشه خوشحاله او مثبت فکر کوي او د ښومالی احساس ورسره نه وي، څکه په بدن کې یې تومره غښتلوب وي چې خپلې ټولې فزیکي بیمګړتیاوې پرې کنټرول کړي ورزش عصبي فشار او خستګي له منځه وړي اوبه کلکه ددې سبب کېږي چې وېره له منځه یوسي په دغه حالت کې بدن له دوو ساعتونو تمرین وروسته د اعصابو د تسکین لپاره اندروفین تولیدوي چې د آسودګۍ سبب کېږي او د بدني فعالیت لپاره یې بله فایده داده چې خوراکي رژیم برابروي ښاغلي محمد طارق صابر د خپلې مرکې په پای کې ووېل چې ورزش په لاندې ډول دوونس ذهني ګټې هم لري: د وېرې کموالی، د خوشحالۍ زیاتوالی، په نفس د باور زیاتوالی، له آزادۍ فضا څخه خوند او لذت اخیستل، د ډار او وېرې کموالی، د ذهني قدرت زیاتوالی د حافظې قوي کېدل، د ښه یې توکو په وړاندې د ځان ساتلو توان، د تسکین او آرامتیا ډېروالی، د فزیکي قدرت او انرژۍ زیاتوالی، د خلاقیت ذهنیت، پر نورو د ښه تګیر لوېدل همدارنګه د پوزیتیو ګټو ترڅنګ یو ښه ورزشکار په ملي کچه د لوبې د ګټلو په صورت کې د خپل ټیم د سرلوړی، او همدارنګه په نړیوالو سیالیو کې په ګټون او د لوبې په ګټلو سره د خپل هېواد د افتخار او سرلوړی سبب کېږي او ملي او نړیوال نوم ځیښوي د صابر په وینا بوازې دا چې هڅکله نه پښېمانې او له جانبي عوارض را منځ ته کوي هغه سپورت او تمرین دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېر کال د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسيون ۳۰۴۹۹ کسان پر دندو ګمارلي

په ټوليز ډول په کابل او ولايتونو کې د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسيون (۳۰۴۹۹) کسان د دولت په بېلابېلو ادارو کې پر دندو ګمارلي دي.

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسيون مشر ښاغلي احمد نادر نادري پرون د دغه کمېسيون د کنفرانسونو په تالار کې د يوې غونډې په ترڅ کې خبريالانو ته وويل د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسيون هڅه کړې چې په دولتي ادارو کې د انساني ځواک د ګمارنې په برخه کې پوهه، وړتيا، رښتينولي او موخه په پام کې ونيسي. د غو هڅو پر کمېسيون د خلکو باور او اصالت لوړ کړی او دېروکراسي له امله رامنځ ته شوی فساد کمولی شي.

په ۱۳۹۷ لمريز کال کې په ټوليزه ډول په مرکز او ولايتونو کې ۵۲۷ تنه په لوړ رتبه لومړيو او دريمو بستونو کې ۴۲۸۳ تنه د منځنۍ کچې بستونو کې مديريتي دريمو او څلورمو بستونو کې او ډېر ترڅنګ د ملکي بستونه، په مرکز او ولايتونو کې د (۱۲۵۵۱) کسانو لپاره او په اوومو او اتمو بستونو کې (۱۱۱۸) تنه په دندو ګمارل شوي، چې ټول شمېر يې (۳۰۴۹۹) تنو ته رسيږي.

ده څرګنده کړه اصلاحات يوه دوامداره او پرله پسې پروسه ده فعاله او اغېزمنه اداره خلکو ته خدمت کول او دولمدار هڅو او کارنه اړتيا لري. داهغې د يوې شپې، يوې اوونۍ، يوې مياشتې او يوه کال لپاره نه دي، بلکې کلونه کلونه زيار او خلې وشوي، چې دغه اداره په يوه خدمت ګذاره اداره واړول شي او ددې ترڅنګ دوظيفوي اړتياوو په پام کې نيولو سره خدمات وړاندې کړي.

دلبت وار زارسېرې دارنيا ور سندونه لکه دندګرې کاپي، تحصيلي اسناد، د قرار داد سند او ياهم دغوښتونکي دولتي سوانح سېستم ته زياتېږي، چې دمعلوماتو دلبت د پروسې له بشپړېدو وروسته نوماند ته دا سنادو د رسېدلو تاييدي بريښناليک لېږل کېږي.

ښاغلي نادري دملکي خدمتونو دکارکوونکو د روزنې په اړه وويل دکمېسيون دملکي خدمتونو انسټيټوټ په ۱۳۹۷ لمريز کال کې ۴۵۴۰ تنه دملکي خدمتونو کارکوونکي دهېواد دننه روزلي او همدا راز ۸۶۴ کسان يې له هېواده بهر د روزنې لپاره استولي دي دملکي خدمتونو کارکوونکو ته دانګليسي ژبې، دکمپيوټر مهارتونه، مديريتي مهارتونه د رسمي ليکولو څرنګوالی، دملکي خدمتونو له قوانينو او مقرراتو څخه خبرتيا، الکترونيکي حکومتولي، دفساد پروړاندې مبارزه او نورو برخوکې روزنې ورکړل شوي.

ښاغلي نادري ډاګيزه کړه چې د ګمارنې او استخدام پراو ۸ مياشتې موده نيوله، خو دا پړاو اوس ۲۵ ورځو ته راټيټ شوی دی.

ده دغوښتونکو د بستونو په اړه وويل دغوښتونکو د ټاکلو بهير دپلې کولو لپاره (۱۱۵۰۰) بستونه او همدارنګه د ... پنځم او شپږم بستونو کار رواندی دهېواد په ۲۰ ولايتونو کې دغوښتونکو بستونو بهير ديوې اوونۍ په موده کې پلی کېږي.

سربېره پردې د ... ۵۵ پنځم بستونو ټاکنه د ورې مياشتې ... کېږي د اداري اصلاحاتو کمېسيون مشر وويل دعدالت په پام کې نيولو سره کمېسيون ۲۳۸۶ شکايتونو ته رسېدګي کړې او دغه پړاو يې ساده کړی دی.

فعاليت غواړي په هره کچه چې يوه ټولنه پرمختګ کوي په هماغه کچه پېچلې غوښتنې او اړتياوې پيدا کوي.

د اداري اصلاحاتو اړتيا او دوام مهم دی. عامه اداره هغه مهال کولای شي هېوادته پرمختګ ورپه برخه کړي چې له شرايطو سره خان يو شان کړي، نو په دريو اړخونو باندې دغه کمېسيون تمرکز کړی او لومړی اړخ: د اداري فرهنګ بدلون و، چې له فرد محور څخه ښاري محور او خدمتونو په پام کې نيولو سره خپل فعاليتونه عيار کړي تېرکال لومړی ځله په کمېسيون کې هلې دغه کمېسيون هڅه او هاند کوي چې دا فرهنګ نورو ادارو ته هم ولېږدوي، چې تلپاتې او نهادينه شي.

ده د الکترونيکي ګومارنې په اړه څرګنده کړه د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسيون په دولتي ادارو کې دمنځني اصلاحاتو په برخه کې د يوه قانوني سټ په توګه، دالکترونيکي ګومارنې په برخه کې لوی ګام پورته کړی دی. دغه کار دګمارنې په بهير کې دانساني لاسوهنې او سرغړونې دکموالي او د روڼتيا د رامنځ ته کېدو لامل شوي او په پايله کې دوضعيت د ښه والي سبب کېږي. دبېلګې په ډول لوړ رتبه لومړي او دويم بستونه دالکترونيک سيستم له لارې آزادې سيالۍ ته وړاندې کېږي. په لومړي قدم کې غوښتونکي دخوښې وړ بست کودسيټم نه ورکوي او په اتومات ډول د بست سرليک د اړوندې اداري نوم دبست موقعيت سيستم ته داخلېږي او دندګرې د معلوماتو لوړ زده کړو کاري تجربې، وړتيا او دريغرلونو ساده کړی دی.

محبوب

زلمی خليلزاد لاړې ته سم کړای...

په اړه خپل دريځ روښانه کړي امريکايان که هرڅومره لوبه وکړي، خو په ضمن کې زيات هوښياران څکه دي چې مخکې له دې پرېکړه وکړي، يوځل د اکثريت عکس العمل ته ګوري اوس مهال بهير څو محدودو ډلېټورچيانو، د هېڅا خوښه نه ده، چې موقت دولت دې جوړ شي، څکه دا حل لاره نه شي کېدای. اوس امريکا په دې پوهه شوه چې د ملت له ارادې پرته بل څه نه شي تمثيل کېدای څکه نو خليلزاد ته لازمېږوونه کېږي چې له خپل مخکني موقف څخه تېر شي خليلزاد ورمه ورخ په ډاګه کړه چې سوله لري ده او بايد راتلوونکو ټاکنو ته چمتووالی ونيول شي بعي ډېر لوی تغيير په موقيف احتما او خبرو کې راغلی دی. څکه نردې وړاندې د خليل زاد په پلان کې هيڅ ټاکنې مطرح نه وې. يوازې د سولې هوکړه او ورسره په څنګ کې د ده په لوبه «موقت دولت» چې دا يوه افغان ته هم د منلو وړ موضوع نه وه. امريکا او خليل زاد په دې پوی شوي چې محب خپله غوښتنه نه، بلکې د ملت غوښتنه بيان کړې، څکه هيڅ افغان په دې باور نه دی، چې موقت حکومت دې ښه بديل وي، د لته هر افغان ته يوازې تجربې دا وايي که موقت وي يا اوسنی حکومت، خو بيا هم لوبغاړي امريکايان دي او دې ته اندېښنه لري چې موقت دولت د يوې بلې ډرامې پيل ونه اوسي. له کله نه چې محب خپلې څرګندونې کړې، نو امريکا او چارواکي يې د ارګ پر څای پر سپېدار څرخېږي چې د لته هم يوازې پر غوښتنه اکتفا شوي. که چېرې داسې نه وي، نو نردې وړاندې د امريکا لپاره ارګ د مشورو نه خای و. خليلزاد اوس د يوه منځلارې په توګه عمل غوره کړی، څومره چې يې طالبان پخولي اوس به دولت هم پخوي له ولسمشر محمد اشرف غني سره يې ليدنه د يوه بدلون له مخې کړې، څکه تردې وړاندې داسې څه نه وو شوي چې خليلزاد به خپلې ټول مالومات ورسره شريکوي. تراوسه هيڅ باور نه کېږي چې دی دې په شپږم پړاو خبرو کې هم وکړای شي چې له طالبانو سره هوکړه ته ورسيږي، ترڅو چې طالب لوری بين الافغاني خبرو ته حاضر نه شي، نو امکان نشته چې پردې په مو پخلا او سره کښېنوي د هغوی يوازنی هدف په افغانستان کې جګړه ده.

په افغانستان کې مثبت ګامونه اخيستل شوي...

دوام کوي. د سې شپې په ورځ د سپينې ماڼۍ په غونډه کې ولسمشر ټرمپ وويل، هېواد يې د ناټو تړون ته ټينګ تعهد لري. خو نوموړي پر يو شمېر هېوادونو انتقاد وکړ چې د دغه تړون په تګلېښتونو کې خپله برخه په سمه توګه نه ادا کوي. نوموړي په څانګړې توګه د جرمني يادونه وکړه او ويې ويل چې په ناټو کې د دغه هېواد مالي ونډه بيخي کمه ده. د ناټو عمومي منشي پس سټولټنبرګ هم په لنډه وينا کې په عراق او سوريه کې د داعش ډلې د ماتې يادونه وکړه، خو ټينګار يې وکړ چې دا ډله په بشپړه توګه له منځه نه ده وړل شوې. پس سټولټنبرګ همدارنګه په افغانستان کې د امريکا هڅې وستايلې او ويې ويل: «موږ پر دې کلک باور يوو چې په افغانستان کې د کړکېچ او جګړې د سوله‌يېز هواري لپاره د امريکا د هڅو ملاتړ ډېر مهم دی، موږ د دې هڅو ملاتړ کوو.» د ناټو د غړو هېوادونو د بهرنيو چارو وزيران پرون چهارشنبه په داسې حال کې د افغانستان په اړه بحث ته کېناستل چې په هېواد کې د بل هر وخت په پرتله د سولې هڅې زياتې شوې دي.

ارمان لوڼي څنګه د پوليسو د مشر په امر شهيد...

د دوام او پر نورو قومونو يې د حېثې اجولو د لرې د پراختيا په موخه پنجابي ملېشو د هر هغې کوڼې کسان او محکيز غړي وژلي او يايې زوېندي ورک کړي، مشر منظور پښين وېلي، پاکستاني رياست لا هم د دغه غورځنګ د فعال غړي ارمان لوڼي سختاوی اوسپوتکی و او په پښتون ژغورنې غورځنګ کې دومره زيات فعال و، چې نه يوازې د ننګ ميدان ته پخپله راوتلی و، بلکې خپله خور وړانګه لوڼي يې هم له ځان سره د ننګ ميدان ته راوستې وه. چې په پنځه يې د خپلو حقونو او ازادۍ ترلاسه کولو لپاره غږ پورته کړی دی. څه موده وړاندې د پښتون ژغورنې غورځنګ قاتل نه دی پيدا کړی او دا قصه يې سې له څېړلو همداسې پرې ايښې ده. ارمان لوڼي چې اصلي نوم يې محمد ابراهيم و، د ...

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر...

دا شمېر ۲۰ سلنې ته لوړ کړي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسيون رييس دغو ستونزو ته په کتو وايي. د دغه دودونو پر وړاندې جدي اقدامات کړي او اوس تر ډېره د مامورينو د ګمارنې په برخه کې د هغوی کارې وړتيا ته پاملرنه کېږي. په ملکي ادارو کې د اداري اصلاحاتو پروګرام پر وړاندې په حکومت کې هم ستونزې شته. د تېر کال په ورستيو کې، چې دغه کمېسيون د بهرنيو چارو په وزارت کې د اصلاحاتو بهير د پلي کولو لپاره اقدام وکړ، د وزارت د لوړ پوړو چارواکو د مخالفت سره مخ شو او د اصلاحاتو بهير په دغه وزارت کې پلې نه شو. په کابل او ولايتونو کې په اداره کې د طالبانو د رژيم د ړنګېدو سره سم پخوانيو مجاهدينو د حکومت اکثرو مامورينو لښ ملکي او نظامي بستونه ډک کړل، چې ورسره د هېواد اداري تشکيلات د ډېرو ستونزو سره مخ شو. اوس مهال د افغانستان په ۶۲ ملکي ادارو کې څلور لکه څلوروېشت زره مامورين په دندو بوخت دي. د دې شمېر ۲۳،۷۲ سلنه يې ښځې دي.

افغان اعلانات

مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۲

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم زهرا بنت سفر... مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۳

◆◆◆◆

شماره WJ/98/C-05/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داو طلبی محصولات و روغنیات که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا وبسایت www.npa.gov.af بدست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ ۱۷/۱/۱۳۹۸، مطابق شرایط مندرج شرطنامه، به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ (۲۷۰۰۰۰) دوصد و هفتاد هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۹/۲/۱۳۹۸ به آمریت تهیه و تدارکات واقع بلاک دارالامان مقابل شفاخانه کیور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند. آفر های ناوقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند. ۲۲۱۳

◆◆◆◆

شماره WJ/98/G-04/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی ... مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و نقل چاپ شده شرطنامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا وبسایت www.npa.gov.af بدست آورده و آفر های خویش را از تاریخ ۱۷/۱/۱۳۹۸، مطابق شرایط مندرج شرطنامه، به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ (۳۴۰۰۰۰) سه صد و چهل هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۰/۲/۱۳۹۸ به آمریت تهیه و تدارکات واقع سرک دارالامان مقابل شفاخانه کیور، الحاقیه شورای ملی ارایه نمایند. آفر های ناوقت رسیده و انترنتی قابل پذیرش نمیباشند. ۲۲۱۲

ح ۲ ق ۱۳۸۳ ص ۶۰ ث ۲۰۰ مسکونه اصلی ولایت بلخ به فروش میرساند. اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند. ۲۲۳۱

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم ذبیح الله ولد حیات الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2004

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم سیف الله ولد محمد فیروز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2497

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نوروزی مګل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2498

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم حسن ولد غلام محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2495

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد عارف ولد عبدالغفور مفقود گردیده اعتبار ندارد 2501

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم خدای داد ولد عبدالاحد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2502

◆◆◆◆

جواز کار نمبر ۹۰۰۲۱۰۲۴۸۸ به اسم خواجه فهیم ولد خواجه محبوب مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم ... ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم امیدالله ولد محمد علی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۵

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد مبین ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۲

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نورالدین ولد نورمحمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۹

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد جمعه ولد علی مبین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۰

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نصیره بنت قربان ...

◆◆◆◆

شرکت خدماتی و مشورتی راستا دارنده جواز نمبر D21153 جواز شرکت مفقود گردیده است اعتبار ندارد ۲۲۲۵

◆◆◆◆

محترم نورالرحمن ولد منورخان دارنده تذکره (ج ۲ ۱۳۵۲ ص ۱۱۹ ث ۵۸۳) مسکونه اصلی ولایت کنر امتیاز یک باب درملتون ملکیت خویش را به اسم خلیج غرلی واقع ناحیه پنجم ولایت کابل بالای محترم هدایت الله ولد بسم الله دارنده تذکره (ح ق ۱۳۷۸ ص ۲ ث ۱۰) مسکونه اصلی ولایت ننگرهار به فروش میرساند. اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند. ۲۲۶۰

◆◆◆◆

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اطلاع اسامی حاجی هنر ولد حاجی نور حسن که مسکونه ناحیه نهم شهر کابل میباشد میرساند هرگاه نامبرده مذکور تا مدت دو ماه جهت تعقیب دوسیه نسبتی شان به این محکمه حاضر نگردد در غیاب شان تصمیم اتخاذ و آنها حق شکایت را ندارد ۲۲۰۳

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم مروه بنت محمد فاروق مفقود گردیده اعتبار ندارد 2517

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم علی احمد ولد حسین داد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2507

◆◆◆◆

پاسپورت سیاحتی به اسم شهزاده ولد حاجی زرگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2515

◆◆◆◆

محترم جمیله بنت غیاث الدین وکیل شرعی نواخانه سلیمان قاسمی واقع ناحیه دوم ولایت بلخ که ملکیت محترم محمد الله ولد غیاث الدین دارنده تذکره (ج ۲ ص ۱۹ ث ۹۲) مسکونه اصلی ولایت بلخ میباشد بالای محترم محمد نسیم ولد محمد قسیم دارنده تذکره ...

◆◆◆◆

شرکت های علاقمند و واجد شرایط میتوانند آفرها را از شورای انکشافی قریه اتفاق واقع ولسوالی نگرامی و یا به شماره های تیلفون ۰۷۸۸۲۰۵۰۳ تماس گرفته بدست آورده و الی ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان نرخ داده شده خود را در پاکت سربسته به شورای مذکور تسلیم دهند. آفرهای مذکور در قریه ۲۰ روز بعد از تاریخ اعلان به ساعت ۹:۰۰ با حضور داشت هیئت باز شده و برنده اعلان میگردد شرطنامه را میتوانند ملاحظه کنند. تشخیص شدا اخذ میگردد ۲۲۳۵

◆◆◆◆

محترم دوکتور فضل ذکریا ولد فضل مالک متخصص جراحی عمومی، که طی درخواستی از صورت مفقودی سند تخصص خویش اطلاع و خواهان اخذ سند مثنی شده است ۲۲۶۰

◆◆◆◆

ریاست معارف شهر کابل ضرورت یک درنده حویلی کرایی که حداقل ۲۱ باب اتاق و یا بیشتر از آن را داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ غرض تدریس شاگردان لیسه شهرک پامیر مربوط حوزه هفدهم از طریق روزنامه ها به نشر سپرده بود موضوع یکبار دیگر به نشر سپرده میشود علاقمندان درخواست خود را بعد از نشر اعلان الی ۱۲ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. ۲۲۲۷

◆◆◆◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان متوسطه آسیاب بیبی به یک درنده حویلی که حداقل ۶ باب اتاق و یا بیشتر از آن داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ ضرورت دارد اشخاص که در ساحه حوزه سیزدهم همجوار مکتب داشته باشند و طور کرایه میدهند درخواست های خویش را بعد از نشر اعلان الی مدت ۲۱ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. ۲۲۲۳

◆◆◆◆

موسسه افغان‌های متاثر از ماین آلنو یک موسسه غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی با شماره ۹۹۳، وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان به حیث یک موسسه داخلی ثبت می‌باشد.

موسسه آلنو یک عراده موتر تیوتا لندکروزر فرسوده خویش را به تاریخ ۹/۱/۱۳۹۸ به لیلام می‌گذارد، بنا بر این از همه‌ی متقاضیان خواهشمندیم که قبل از تاریخ لیلام درخواستی‌شان را کتبا در موسسه آلنو ثبت نمایند.

آدرس دفتر: ناحیه دهم، سرک دوازدهم قلعه فتح‌الله، نمبر خانه ۲۵۰ ولایت کابل

شماره تماس ۰۷۷۲۴۲۰۸۹۱، ۰۷۹۲۸۲۲۹۲۳

◆◆◆◆

محترم وارد محمد خان فرزند خان محمد مالک لایرانوار طی اخان واقع ولایت خوست که قبلا ذریعه مکتوب نمبر ۶۸۴۵۰۲ مورخ ۲۷/۸/۱۳۹۶ رسما از طریق این اداره افتتاح گردیده طی درخواستی جداگانه به ریاست محترم عمومی ثبت مرکز و مالکیت های فکری خواهان فروش لایرانوار خویش بالای محترم قیمت خان فرزند عبدالعلی گردیده که ریاست محترم احکام لازم ارشاد فرموده اند اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که در مورد لایرانوار مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به وزارت صحت عامه آمریت عرضه خدمات صحی بخش خصوصی مراجعه نموده در غیر آن ادعای شان باطل میباشد ۲۲۳۶

◆◆◆◆

اعلان داوطلبی پروژه آبرسانی قریه اتفاق دارای کود شناسایی 01-0110-M0068 شورای انکشافی قریه اتفاق برنامه ملی میثاق شهروندی، جهت تکمیل پروژه شبکه آبرسانی احجام ذیل:

۱_ حفاری ۱ حلقه چاه آب به شکل دورانی به قطر ۱۰ انچ به عمق ۱۲۰ متر معه پاکه گذاری و پمپ تست آن

۲_ تهیه و نصب ذخیره فلزی ۲۷ متر مکعب به ارتفاع ۱۲ متر که مربوط یک باب شبکه آب آشامیدنی میباشد مطابق طرح داده شده که شم فورم هذا میباشد را به قرار داد میدهد.

سوله د افغانانو په غوښتنه...

د ملي لويې او رسيو ۲۰۰ استازو برخه ترله او د سولې پر موضوعګانو يې بحث وکړ، هغې زياته کړه موږ په دې خاطر چې مشخص آدرس ايجاد او خپل غږ لګو پورته کړو، دغه کنفرانس مو جوړ کړ او لومړی مو حکومتي مسوولينو ته مراجعه وکړه او وروسته خپل غږ بين المللي ټولنې ته رسوو. اغلې رسولي وويل: سوله زموږ اسلي غوښتنه ده او موږ غواړو هغه پرېکړې چې زموږ په اړه کېږي او يا هغه اندېښنې چې لرو، بايد خواب شي. په دې غونډه کې د رسنيو په استازيتوب صديق الله توحيدي د ياد کنفرانس دګروپي بحثونو په اړه وويل: په کنفرانس کې د افغانستان د اسلامي جمهوري نظام د بدلون نه منل، د ملي وحدت په توګه د اساسي قانون تضمين، په آتلې نه ټاکنې، د اورند ټينګښت، د ملکي تلفاتو د مخنيوي، بېلوړ جوړولو، له ټولو ترورستي ډلو سره د طالبانو د اړيکو پر پرې کولو، د پياوړي مذاکره کوونکي پلاوي د ګمارلو، د نظام تداوم او پر طالبانو د نيوکې کولو د حق په اړه پر ۱۲ بحثونو هراړخيزې خبرې وشوې. وروسته مرتضی حقيقت د ياد کنفرانس پرېکړه ليک ولوست چې په کې د سولې د مذاکراتو تر پايلو پورې په اساسي قانون کې د نه لاسوهنې، د موقت حکومت ايجاد د حل لار نه ده، د فوري اوربند پر اعلام، د رسنيو او ملکي تلفاتو پر مخنيوي، د سولې په مذاکراتو کې او له هغه وروسته د ښځو د موثر حضور تضمين ورکړل شي، د بيان پر ازادۍ د معامله نه کولو، د ذيدخلو هېوادونو له لوري د مشخصو تضمينونو په ورکولو او د سولې په پروسه کې د بين الحکومتي سازمانونو په رول ټينګار شوی و. نوموړي له دغه راز اجرائيه رييس ډاکټر عبدالله عبدالله خبرې وکړې او د ياد کنفرانس د جوړونکو د نوښت د قدرداني ترڅنګ، يې وويل: ټولې د سولې په اړه د افغانستان د خلکو د هيلو او اندېښنو غږ پيش کړ. ده زياته کړه: ستاسې د وړانديزونو محتوا، د افغانستان د مطلق اکثريت د خلکو غوښتنه ده، څکه هېڅوک د جګړې دوام نه غواړي. هغه ټينګار وکړ او سولې معامله نه کېږي او که داسې کار وشي نو هغه سوله به نه وي او په اصل کې به سوله نه وي. ډاکټر عبدالله عبدالله وويل، که چېرې موږ خپل غږ په واحد ډول پورته کړو، نو بيا به ستر قوت دی، علما، مشران او د افغانستان ټول خلک له موږ سره په دې غم کې شريک دي. وروسته جمهور رييس غني د ياد کنفرانس له جوړونکو څخه د ملتې ترڅنګ ووېل، سياسي حضور او د پرېکړه ليک خپرول د دې ښکارندويي کوي چې اساسي قانون او د هغه ارزښتونه بواځې د کاغذ پرمخ نه، بلکې زموږ په زړه او مغز کې ځای لري. ده زياته کړه، زموږ تمرکز په ملي بحث کې د سولې د هغې په نامه ورکړ شوی او د سولې دا هغه زموږ د اوسني او راتلونکي نسلونو ده. جمهور رييس په دې اړه چې سوله په حاشيه نه، بلکې زموږ د ملي بحث په متن کې قرار لري په ټينګار سره وويل، د دې اړتيا ده چې سوله بايد يوه کلمه نه وي، د هغې ابعاد او ډولونه دې په پام کې ونيول شي، څکه پايداره سوله د افغانستان د ثبات لامل ګرځي. جمهور رييس غني وويل، هدف او وسيله بايد تفکيک شي، سوله وسيله ده او د قانوني او ولسواک نظام په وسيله سياسي ثبات، هدف دی. هغه زياته کړه، له اساسي قانون څخه تېرېدنه د بقا او د ملي منافعو د تامين نسخه نه ده او ملي استحکام زموږ د اساسي قانون پايله ده. دغه راز له ټولو بين المللي شريکانو سره زموږ د اړيکو اساس د ثبات ټينګښت او د اساسي قانون خوندي کول دي. جمهور رييس وويل، موږ چاته تسليمي نشو ورکولای او تر هغې چې د سولې مذاکرات پايلې ته ونه رسيږي، موږ د خپلې هر لوېشت خاورې څخه په قوت او عزت دفاع کوو. جمهور رييس غني د جنګ مديريت ته په اشارې وويل، زموږ ټينګار دادی چې اوربند رامنځته او د هراړخيزو مذاکراتو لپاره شرايط برابر شي. محمداشرف غني څرګنده کړه، د سولې مذاکره بې قيد او شرطه ده، خو سوله قيد او شرط لري او د افغانستان ملت د مذاکراتو حدود ټاکي. ده ټينګار وکړ، که چېرې فشار راوړل کېږي چې غيرقانوني چلند وکړو، دا موږ ته د منلو وړ نه ده. جمهور رييس ټينګار وکړ، د سولې مذاکرات به جدي او اساسي وي او چې ملي يووالی موجود او په يوه خط کې ودرېږو، زموږ دريځ به په مراتبو پياوړی وي. د هېواد جمهور رييس وويل، د ملي يووالي حکومت د سولې شرايط برابر کړي، څکه موږ د خپل ملت درد احساسوو. ده زياته کړه، د امريکا متحدو ايالتونو سره هوکړې ته رسېدلي يوو د افغانستان خلک چې د سولې پروسه کې په هره موضوع اندېښنه ولري، په مفصله توګه به پرې خبرې کوو. جمهور رييس غني د دې په څرګندولو سره چې د افغانستان د خلکو په اراده بايد تصميم قضاوت ونه شي وويل، موږ اړخونو ته باورمند يوو او په تفصيل وړاندې چلند کوو.

HEWAD DAILY

هیواد

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸ د وري ۱۵مه د ۱۴۴۰ ق د رجب المرجب ۲۸مه د 4/4/2019

«ژر به د صنعتي پارکونو د برېښنا ستونزه هواره شي»

د افغانستان برېښنا شرکت وايي، تر راتلونکو دریو میاشتو به د صنعتي پارکونو د برق ستونزه په بشپړ ډول هواره شي. د دغه شرکت مشر امان الله غالب د چهارشنبې په ورځ د کابل صنعتي پارکونو لپاره د ۲۰ میګا واټه برېښنا اضافه کولو د پروژې په پرانیسته کې ووېل چې تر راتلونکو خو نورو میاشتو کې به د دغه ولایت د خصوصي سکتور صنعتي پارکونو ته ۱۴۰ میګا واټ برق ورسوي. د نوموړې په خبره، د دغې پروژې لګښت ۳۰ میلیونه ډالره دی او د دغه اندازه برېښنا به وکړای شي چې د فابریکو د پرچاویو ستونزه هم حل کړي. د افغانستان د برېښنا شرکت د معلوماتو له مخې اوس‌مهال د کابل صنعتي پارکونه ۴۰ میګا واټه برېښنا لري، خو پېدې اندازه برېښنا د فابریکو د تولیداتو لپاره کافي نه‌بلل کېږي.

په هیواد ورځپاڼه کې ګډون وکړئ!

د دولتي ادارو، عامو خلکو او زده کوونکو لپاره کلنی ګډون؛	(۴۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون؛	(۲۰۰۰) افغانی
د کورنیو شرکتونو، مؤسسو او انجوګانو لپاره کلنی ګډون؛	(۶۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون؛	(۳۰۰۰) افغانی
د بهرنیو سفارتونو، انجوګانو او مؤسسو لپاره کلنی ګډون؛	(۸۰۰۰) افغانی
۶ میاشتنی ګډون؛	(۴۰۰۰) افغانی

جمهور رییس غني د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت جمهوررییس محمداشرف غني پرون مرستیال مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل جنازې ته درناوی وکړ. ډاکټر عبدالولي وکیل اروا ته د دعا پرمهال وویل، ډاکټر عبدالولي نمونه و او هیڅ‌ها هم نونده خبره نړې واله وربډه. جمهوررییس د هغه پر وکیل کورنۍ، د لوګر ولسونو، د ولایتي شورا استازو او د افغانستان خلکو ته تسلیت ووایه. ورپسې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د کورنۍ په استازیتوب جنرال علي شاه احمدزي او حکم خان حبیبي د خبرو پرمهال د جمهور رییس غني له غمشریکۍ او ډاډګیرنې څخه په مننې ووېل، مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل یوازې د لوګر نه، بلکې د ټول افغانستان خدمتګار او خوان کدر وو. وروسته جمهور رییس غني تر ټاکلي ځای پورې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکیل د جنازې د لېږد مراسمو کې چې د تشریفاتو قطعې منسوبینو په خپلو اوږو لېږدوله، ملتیا وکړه.

له غرمې مخکې د یو لړ مراسمو په ترڅ کې د لوګر د ولایتي شورا جمهور رییس غني په شهید محمد داوودخان روغتون کې د مرحوم وکیل هیواد او خلکو ته د خدمت او صداقت زمینه لرله هغه د اخلاقو مړینې د خواشینۍ څرګندولو پرمهال د مرحوم ډاکټر عبدالولي

خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته له طالبانو سره د خپلو خبرو په اړه معلومات ورکړل

د افغا سولې لپاره د امریکا ځانګړی استازی زلمی خلیلزاد ورمه ورځ سې شنبه کندهار ته لاړ. خلیلزاد په کندهار کې د لوی کندهار (کندهار، هلمند، زابل، ارزګان، له قومي مشرانو او ولسي استازو سره ولیدل. ښاغلي خلیلزاد د لوی کندهار مشرانو ته د قطر په دوحه کې له طالبانو سره د خپلو خبرو او په هغو کې د شوي پرمختګ په اړه معلومات وړاندې کړل. خو د چارو کتونکي خوشال خلیل وايي چې خلیلزاد د لوی کندهار له مشرانو سره نه، بلکې د کندهار د ولایتي شورا د رییس سید جان خاکریزوال په شان کسانو سره کتلی دی. د خاکریزوال په اړه ویل کېږي چې یو بې سواده زورواک دی چې د کرزي په ملاتړ د ولایتي شورا رییس ټاکل شوی دی. راپورونه وايي چې خلیلزاد هدارار په کندهار کې د طالبانو له مهمو قوماندانانو سره هم ولیدل. ده پرون د افغانستان له ولسمشر، اجرائیه رییس، د ولسمشر د دفتر رییس، د سولې د دارالانشا رییس، پخواني جهادي مشر عبدالرب رسول سیاف او د بهرنیو چارو وزیر سره ولیدل. خلیلزاد ورمه ورځ کندهار ته تر رواندو مخکې له د بهرنیو چارو له پخواني مرستیال حکمت خلیل کرزي او د مالیې پخواني وزیر عمرزاخېلوال سره ولیدل. خلیلزاد دا کتنې په قطر کې له طالبانو سره د شپږم پړاو خبرو په درشل کې کوي. دی به پاکستان ته هم لاړ شي.

اعلان وزارت اطلاعات و فرهنګ

تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی ګسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننګرهار، کندهار، هرات و پکتیا)

شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98

آمریت تدارکات وزارت اطلاعات و فرهنګ از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا دربروسه داوطلبی تهیه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی ګسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننګرهار، کندهار، هرات و پکتیا) با شماره داوطلبی MOIC/ATRA-1/G-9/NCB/98 اشتراک نموده وسافت شرطنامه مربوط را از مدیریت عمومی تدارکات و ویب سایت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاریخ نشر اعلان الی زمان ضرب الاجل تسلیمی آفر که ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ تعیین ګردیده است، به وزارت اطلاعات و فرهنګ واقع جاده قانون اساسی، آمریت تدارکات، مدیریت عمومی تدارکات منزل چهارم ارایه نمایند وآفرهای ناوقت رسیده والترنیتی قابل پذیرش نمی باشد.

تضمین آفرصورت ګرنتی بانک مبلغ 200,000.00 دو صد هزار افغانی بوده و جلسه آفرګشایی به تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر در آمریت تدارکات تدویر میګردد

نوت: داوطلبان محترم که سافت شرطنامه را از سایت اداره محترم تدارکات ملی دانلود می نماید درخواستی خویش را جهت ثبت به آمریت تدارکات، وزارت اطلاعات و فرهنګ ارسال نمایند در غیر آن آفر ارائه شده قابل اعتبار نخواهند بود.

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر له ۲۷ سلنې پورته تللی

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون رییس احمد نادر نادري، وايي، په تېر ۱۳۹۷ لمریز کال کې د دغه کمېسیون د کړنو له امله د ملکي خدمتونو په ادارو کې د ماموریتو د ګمارلو په برخه کې د پام وړ بدلون راغلی او اوس د لوړو رتبو د بستونو په ګډون نږدې ټول بستونو ته مامورین د ازادې سیالۍ له لارې ګمارل کېږي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسیون د وینا له مخې تېر کال په ملکي ادارو کې د ښځو ونډه پنځه سلنه لوړه شوې ده. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې دا شمېر ۳۰ سلنې ته لوړ کړي. ښاغلي نادري ووېل، چې د ملکي خدمتونو په ادارو کې د ماموریتو د ګمارلو په برخه کې پخواني فرهنګ بدلون ته اړتیا ده. هغه ووېل، دا ډول بدلون لپاره کار پیل شوی دی احمد نادر نادري ووېل، په دې شمېر کې د لوړې او دویمې رتبې شاوخوا اوه سوه مامورینبستونه هم شامل دي. په افغانستان کې د ملکي خدمتونو د مامورینو د ګمارلو په بهیر کې د شفافیت پر وړاندې د خپلوانو د پالنو، واسطې دود ترڅنګ، قومي اړیکي او د مامورینو د ګمارنې پر وخت بېړې اخیستل هم د ګواښونو په توګه ګڼل کېږي. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمریز کال کې ۷ مخ

افغان حکومت د سولې له بین‌الافغاني ...

شمولیت ووېلې، سلا مشورې روانې دي. نوموړي وايي: «د حکومت مشرانو د یو شمېر سیاستوالو سره لیدنې کتنې او سلا مشورې پیل کړې چې څنګه کېدای شي دوی د سولې د خبرو لپاره په یو محور راټول شي. ده محورونه لکه د مسکو کنفرانس، د قطر د خبرو یا نورو ځایونو کې چې غونډې جوړېږي، دا جلا جلا محورونه یوې نتیجې ته نه‌رسېږي، ځکه زموږ په نظر دا اجرائیه به نه‌لري او حکومت په‌کې نه‌شته». د اجرائیه ریاست د ویاند مرستیال فریدون خوځون زیاته کړه، چې د سولې لپاره د یو مشترک محور د رامنځته کولو په هڅو سربېره، حکومت د سولې د یو داسې مرکچي پلاوي پر جوړېدو هم کار کوي چې د ټولو افغانانو استازیتوب وکړي او ورته د منلو وړ وي. خو د ده پر وینا طالبانو ته داسې کومه پلمه په لاس ورنه‌شي چې یو ځل بیا له بین‌الافغاني خبرو څخه مخ واړوي. دا چې د داسې یو ټول شموله محور او همدارنګه د سولې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي په اړه روانې سلا مشورې به کله نتیجې ته ورسېږي ښاغلي خوځون ووېل: «په‌دې اړه به د حکومت مشران له نورو او ټولو مخکښو سیاسي جهتونو سره، د مدني ټولنې له استازو سره، همدارنګه د ښځو له استازو سره وګورې او موږ هیله‌مند یو، چې ډېر ژر یو هم شموله مرکچي پلاوی اعلام شي او هم د ملي اجماع تر چتر لاندې یو واحد غږ د سولې لپاره پیدا کړو.» په کابل کې د بین‌الافغاني خبرو لپاره د مرکچي پلاوي او یو افغان شموله محور په جوړېدو دا سلا مشورې په‌داسې حال کې روانې دي، چې د افغان سولې لپاره د واشنګټن ځانګړي استازي زلمي خلیل‌زاد په کابل کې د ملي یووالي د حکومت له مشرانو او نورو سیاستوالو سره له لیدنو او سلا مشورو وروسته د سې شنبې په ورځ کندهار ته تللی و.

ژمی ختم شو، خو لا هم د برېښنا پرچاوي ...

نه‌شته. هره ورځ ودانۍ او ښارګوټي جوړېږي، خو موږ ته څوک خبر نه‌راکوي چې ورته له وړاندې څنګوالي اېښو دوهم دا چې په دومره مودو که چې د برېښنا د پرچاوي ستونزه رامنځته شوې، له ازبکستانه افغانستان ته د برېښنا غځېدلي مزي د ولند غوري، شهاب‌الدین ولسوالیو په چشمه شیر سیمه کې د ناامنیو له امله پرې شوي، چې په دوو دریو ورځو کې به دا ستونزه حل شي.»

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د جام منار د ساتنې لپاره پراخې...

متخصصانو تخنیکي پلاوی یو ځل بیا جام منار سروې کړې او وې ‌خېږي. هغه دغه راز د جام منار د لاپه امنیت د تامینولو په خاطر، په زیاتو امکاناتو سره د امنیتي ځواکونو د زیاتوالي غوښتنه وکړه. د غور والي وویل چې زیاتې ستونزې په هیواد کې د فرهنګي امکاناتو د کمزورتیا له پلوه رامنځته شوي او د دغو ستونزو د لرې کولو په خاطر باید د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت بودجه د ملي دفاع وزارت له بودجې سره برابره وای او فرهنګ ته پاملرنه په زیاتو برخو کې د ستونزو د لرې کولو سبب کېږي. هغه د موجودو ستونزو له په پام کې نیولو سره، د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت څخه وغوښتل چې د دغه ولایت تاریخي آبداتو او فرهنګي میراثونو ته پاملرنه وشي. حسیني سایې د هغو غونډو په باب چې د تاریخي آبداتو په تېره بیا د غور ولایت د جام منار د ساتنې او ټینګښت په خاطر د دغه وزارت له خوا د یونسکو له پلاوي سره هڅې یادې کړې، د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت سرپرستې څرګنده کړه، چې دغه وزارت د تاریخي په تېره بیا د خطر په حال کې آبداتو د ساتنې او ټینګښت په خاطر زیاته پاملرنه او پرله‌پسې هلې ځلې کوي. د غور ولایت د جام منار په ۲۰۰۲ میلادي کال کې د ملګرو ملتو سازمان د روزنیز، علمي او فرهنګي سازمان (یونسکو) له خوا د نړۍ د فرهنګي میراثونو په لیست کې ثبت شوی دی.

بهرنۍ لنډ خبرونه

د سېلابونو له وېرې ګڼو ایرانیانو کلي پرېښي

د ایران حکومت په خوزستان ولایت کې د سېلابونو د خطر له کبله د ۷۰ کلیو د خالي کولو لاربوونه کړې ده. ویل شوي چې دغه کلي د دیز او کرخه سیندونو ته نږدې پراته دي. د ایران په بېلا بېلو ایالتونو کې په تېرو دوو اوونیو کې سېلابونو ۴۷ انسانان وژلي حکومت په ډېرو هغو ایالتونو کې چې د سېلاب له ګواښ سره مخامخ دي، بېړنی حالت اعلان کړی دی.

د هند او پاکستان په نښتو کې ۷ کسان وژل شوي

په کشمیر کې د پاکستاني او هندي عسکرو ترمنځ په وسله واله نښته کې ۷ انسانان وژل شوي ۳ پاکستاني عسکر او یو ملکي وګړی، همدا راز یوه هندي ښځه، یوه نجلۍ او د هند د نیمه پوځي ځواک یو غړی وژل شوي دي. د پاکستان پوځ ویلي چې هندي عسکرو یې د شپې له خوا د پاکستان تر ولکې لاندې سیمه کې پرتې پوستې په نخښه کړې دي.

سلګونه میلیونه انسانان له لوږې سره مخ دي

د ملګرو ملتونو د خوراک او کرنې سازمان «ایف ای او» په حواله په تېر کال کې په ۵۳ هېوادونو کې ۱۱۳ میلیونه انسانان د لوږې ښکار وو. له ناوړه تغذیې افغانستان، کانګو جمهوریت، ایتوپیا، نایجیریا، جنوبي سوډان، سوډان، سوریه او یمن اغېزمن وو. د هغو هېوادونو شمېر مخ پر زیاتېدو دی چې د خوراک رسولو په برخه کې له سختو مشکلاتو سره مخامخ دي.

خوان ګوایډ ښایي خوندیتوب له لاسه ورکړي

د وېنزوېلا ستره محکمه غواړي خوان ګوایډو چې ځان یې خپله د هېواد د موقت ولسمشر په توګه نومولی، خوندیتوب لغوه کړي. قاضیانو د اساسي قانون له جوړونکې شورا څخه چې حکومت ته نږدې بلل کېږي، غوښتنه کړې چې په دې موخه اړوند ګامونه پورته کړي. ګوایډو تر دې وړاندې د ۱۵ کلونو لپاره پر سیاسي مقامونو له کاره منع شوی و. خوان ګوایډو له څو میاشتو راهیسې له ولسمشر نیکولاس مادورو سره د واک پر سر مبارزه کې ښکیل دی.

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه استعفا وکړه

د الجزایر ولسمشر عبدالعزیز بوتفلیقه د شپږو اوونیو تر سوله‌ییزو ولسي اعتراضونو وروسته استعفا وکړه. خلکو د ۲۰ کلونو لپاره پر قدرت د ده پر پاتې کېدو اعتراض درلود. ۸۲ کلن بوتفلیقه په ۲۰۱۳ میلادي کال کې تر مغزي سکتې وروسته په عام محضر کې لږ لیدل شوی. د الجزایر د اساسي قانون له مخې د مشرانو جرګې رییس عبدالقادر بن صالح به د ۹۰ ورځو لپاره د دغه هېواد لنډمهاله رهبر وي او باید په الجزایر کې د جمهوري ریاست انتخابات تنظیم شي. فرانسې، په الجزایر کې د ډموکراتیک انتقال ډاډ ورکړی دی.

ترزا مې: د «برګزېټ» لپاره مهلت غواړي

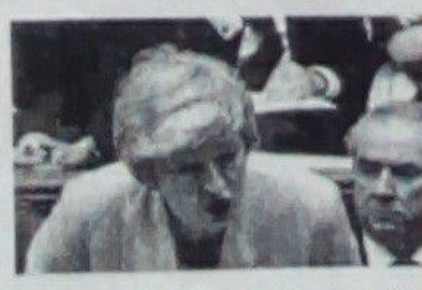

د برېټانیا صدراعظمه وايي، له اروپايي ټولنې غواړي چې د «برګزېټ» یا له دې ټولنې د برېټانیا د وتلو پر سر دې د مذاکراتو لپاره زیات مهلت ورکړي. ترزا مې د کابینې په غونډه کې له اوو ساعتونو ناندریو، وروسته، له اروپايي ټولنې د برېټانیا د وتلو پر راتلونکو ګامونو د اپوزیسیون له مشر جرمي کوربین سره هم خبرې وکړي. د برېګزېټ پلان خلک ستړي کړي او غواړي عملي شي. تر دې مخکې د کارګر ګوند مشر جرمي کوربین چې د اپوزیسیون استازیتوب کوي، په وار وار د ترزا مې د ګوښه کېدو غوښتنه کړې وه، خو اوس باید دواړه د برګزېټ د توافق په اړه خبرې وکړي. له بهرنیو منابعو څخه

Farid Ahmad Farhang , Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش څانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ _ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپځای: د آزادۍ مطبعه

د ورځپاڼو وېب سایټ: www.dailies.gov.af

کتونکې ډله
- شاولي فرار
- سیدیوسف (شریفي)
- رفیع الله رووفي
- محمد یونس مایار
- میر مسجدي عزیزي
- حبیب الرحمن ابراهیمي

د دولتي ورځپاڼو رییس	فرید احمد فرهنګ	۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰
مشر مسوول	احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مسوول سکرتر	شېرمحمد نظري	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډیزاین	احمدشاه سخي	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library